

2 nci sahnede :	1 - Tarihi tetrika Abdülhamit	2 - Haric ve son haberler	3 - Haftalık siyasi icmal	4 üncü sahnede:	1 - Felek, 2 - Siyasi kitaplar	3 - Hikâye 4 - Roman
3 üncü sahnede:	1 - Veni polis teşkilât İlayihasi hazırlanıyor	2 - Matbaacılar ücraet oda-	5 nci sahnede	1 - Sinema Alemi		

Türkiye'de diktatör yoktur ve olamaz.

Siirt mebusu: Mahmut

Yazılarımda ve münakaşalarda, daima başkaları hakkında hüsnü zanna memur olduğumu unutmamağa çalışmak âdetimdir. Halbuki muarızlarımdan bazan öyle mukabeleler görürüm ki, onların hüsnü niyetinden şüphelenmek, mütalealarını bile bile ters anladıklarına hükmetmek zarurî oluyor.

Geçenlerde Yugoslavyanın dahili ve siyasi vaziyeti hakkında yazdığım iki makale; bazı muhalif gazetelerde, o makalelerin ruhuna ve binaenaleyh hakikate muhalif şekillerde tefsir edildi; Yugoslavyanın bugünkü dahili ve siyasi vaziyetini olduğu gibi ifade eden o makaleleri; göya efkârı umumiyeyi diktatör lüğe hazırlamak için yazmışım.. Ve bütün hükümet gazeteleriyle beraber ben de, Türkiye'de bir diktatörlük kurulmasına taraftarlık ediyordumşum. Muarızlarımızın bu hükmü nereden çıkardıklarını bilmiyorum. Galiba onlar da bilmiyorlar ki; diktatörlük öyle tantana ile, efkârı umumiyeyi hazırlamak suretile gelip çatmaz; bir memlekette böyle bir idare kurmak isteyenler; maattessüf efkârı umumiyenin hazır olup olmadığını değil; yalnız kendi kudret ve kabiliyetlerinin yetip yetmediğini ölçmekle iktifa ederler.

Su mantık ve hükmü de anlamıyorum: Herhangi bir memlekette hattâ mutlak idarenin, diktatörlüğün muvaffak olduğunu ve bu idarenin o memlekete faydalar geirdiğini söylemek; aynı idarenin mutlaka kendi memleketimize de tatbik edilmesini istemek midir? Hâdiseleri, realiteleri inkâr etmek elimizden gelmez. Bunlara karşı gözümüzü kapamanın da faydası yoktur: Mosulininin İtalyasındaki hâkim olan idare şeklinin adına; mutlak idare deyiniz, diktatörlük deyiniz, faşizm deyiniz, elhasıl ne dersiniz deyiniz; memleketi akıbeti bilinmeyen bir felâketten, siyasi ve içtimai bir anarşiden kurtardığını, halka sükûn ve şeref içinde yaşamak imkânını verdiğini asla unutmazsınız.

Başkalarının mütaleası ne merkezde olursa olsun, komünizmin bugünkü Rusya için en doğru ve memleketin vaziyeti ve ihtiyaçlarına en uygun bir idare olduğunu; Rusya devlet adamları mutlaka herkesten iyi anlamışlardır.

Kral Aleksandr; eğer mevzuu bahs makalelerde izah ettiğim tedbirleri almamış olsaydı; iki sene evvel inhilâl manzarasını gösteren Yugoslavyanın akıbeti ne olurdu, kimse bilemez. Bununla beraber her hangi bir memleket için aynı nimet ve isabet olan bir şekli idare ve ya kanun; başka memleketler için de mutlaka aynı neticeleri vereceği iddia olunamaz. Esasen menfi tesirlere maruz kalan makalelerimde her çeşit mutlak idarelerin diktatörlüklerin fena olduğunu da tekrar etmişim. Beni; efkârı umumiyeyi diktatörlük idaresine hazırlamakla itham edenler insaflı olsalardı, mevzuu bahs makalelerin birincisinin başındaki şu sözleri dikkatle okuduktan sonra Yugoslavyanın hali hazırın hikâye eden alt taraftaki yazılardan ters bir hüküm ve mâna çıkarmazlardı:

"... Türkiye'de rejim meslesi, artık bir münakaşa mevzuu olmaktan çıkmıştır. Teşkilâtı esasîye kanunumuz; idare usullerimizin esaslarını tesbit etmiş, Türkiye'nin cümhuriyetçi ve lâiyik vir devlet olduğunu vuzuh ile göstermiştir.."

Bir memlekette fevkalâde tedbirler, siddet politikası; mevcut kanunların ahkâmı dairesinde ve normal idare ile iktihamında imkân bulunmayan müşkülât karşısında müraacaat edilir, şeylerdir. Türkiye'nin böyle müşkül bir vaziyette olmadığını (Devamı altıncı sahnede)

Gazi Hz. geldiler, İsmet Paşa bugün geliyor

Ankara, 25 [Telefonla]— Dolmabahçe mülâkatına ehemmiyeti mahsusa atfolunmaktadır. İsmet paşa, bu ikinci seyahatinde Reisi-cümhur Hazretlerinin bazı meseleler hakkındaki fikir ve mütaleasını alacaktır. Düyunu umumiye meselesi bu mülâkatın başlıca mevzularından birini teşkil etmektedir. İstanbulda üç büyük Elçinin iştirakile bir de içtima akdi muhtemeldir. İsmet Paşa İstanbulda üç dört gün kalacaktır.

Trakya seyahatlerinden dün gece avdet eden Gazi Hz. halk arasında halkın dertlerini dinlerken

Gazi Hz. gece yarısı Trakya'dan şehrimize avdet ettiler

Babaeski'den itibaren güzergâh istasyonlarına toplanan halk, Büyük Reisi meşaleler ve bayraklarla karşılamışlardır

Gazi Hz. dün gece Trakya'dan şehrimize avdet buyurmuşlardır. Müşarünileyh Hz. dün saat 17,30 da Babaeskiden hususî trenle hareket ve gece saat 24 de Sirkeciye muvasalatı buyurmuşlardır.

YOLLARDA TEZAHÜRAT

Reisi-cümhur Hz.ni hamil bulunan hususî tren yolda bazı istasyonlarda beşer dakika kadar

tevakkuft etmiş ve büyük reisi-mizi görmek için yollara toplanan yüzlerce halk tarafından alkışlanmıştır. Reisi-cümhur Hz. vagonlarının pençeresinden halk selâmlamışlar ve tren hareket ederken " Allaha ısmarladık, " diyerek veda etmişlerdir.

SİRKECİDE HAZIRLIK

Daha saat dokuzdan itibaren Sirkeci garı bayraklarla donatılmış,

her taraf defne dalları ile süslenmiştir. Bu esnada Reisi-cümhur Hz. ni istikbal etmek üzere vali Muhiddin, muavini Fazlî, polis müdürü Ali Rıza, merkez kumandanı, Afyon mebusu Ali, Tekirdağ mebusu Cemil, İstanbul mebusu Hüseyin, Seyrisefain müdürü umumisi Sadullah Beylerle daha bir çok zevat istasyona gelmiş bulunmuşlardır. (Devamı 6-çı sahnede)

Firarî mürteciler de dün Manisa dağlarında yakayı ele verdiler..

Hâdiseyi çıkaran ve günahının cezasını başı ile ödeyen Derviş Mehmet yalnız değildir!..

İrtica hareketi ile alâkadar olarak tevkif edilenler arasında " Nakşibendî " şeyhleri de vardır, Hadisenin tafsilâtı geldi..

İZMİR, 25 A.A. — Menemen hâdisesinde firar eden çete efradından Hüseyin ile Hasan isimindeki şerirler de Menemen ile Manisa arasında dağlarda jan darmalar trafından derdest edilmişlerdir.

İZMİR, 25 — Menemendeki irtica hâdisesinde tahkikatı devamdadır. Vali muavini Saip ve müdeiumumî Fuat Beyler tahkikatla meşgul bulunuyorlar. Yüzlerce şahsın ifadesi alınmıştır. Manisada alâkadar görülen 20 kişi tevkif edilerek hâdiseye mhalli olan Menemene getirildiler. Menemende de on beş kişi nezaret altına alındı. Her tarafta esaslı tedbirler ittihaz edildi.

Yakalanan serserilerin ifadeleri biribirini tutuyor, bunlar

Hadisenin tahkiki ile meşgul olan İzmir müdeiumumisi Safiye'din bey.

şaçmalyolarlar. İfadelerine müraacaat eden müdeiumumiyi de

İsmet Paşa

Başvekil bugün şehrimizdedir

ANKARA, 25 (Telefonla) — İsmet Paşa, ekspresle hareket etti. İstasyonda samimi bir teşeyie mazhar oldu. Hafif soğuk algınlığından dünkü günü evinde geçiren Başvekil, İstasyonda kendisini hatırlan soranlara: — Bugün daha iyiyim! demiş, ve teşeyie gelenlerin birer birer ellerini sıkıştır.

Meclis Reisi Kâzım Paşa, Başvekil "Reisi-cümhur Hazretlerine arzı hürmet ederim. Güle güle gidip geliniz, demiş ve İsmet Paşa, tren kalktıktan sonra müteaddit defalar şapka silâ İstasyonu dolduran zevata kendisine has tebessümile veda etmiştir. Türkiye hâmilleri mümessili Zekâi Bey de aynı trenle hareket etti.

Maliye müfettişleri kongresi

ANKARA, 25 (Telefonla) — Maliye müfettişleri kongresi, 3 kânunusanide toplanacaktır. Bu kongrede tadil edilecek olan vergilerde tetkik edilecektir.

M. M. Vekâleti

İbrahim Tali Beyin isminden bahsediliyor

İbrahim Tali Bey

ANKARA, 25 (Telefonla) — Millî müdafaa vekâletine tayini muhtemel zevat meyanında İbrahim Tali Beyin de ismi zikredilmektedir.

Hâdiseler

Fen fakültesi bir tahkik heyeti teşkil etti

Fen fakültesinde Jeoloji istasyonu müdürü M. Hovasse ile hayvanat müderris muavini Âdem Nezihi B. arasında aynı saatte bir dersaneye girmek yüzünden çıkan ve Darülfünunda teessürle karşılanan hâdiseler dün fakülte meclisine intikal ederek görüşülmüştür. Bütün fakülte müderrisleri bu meselenin gazetelere aksettirmesinden ve dedikodu halini almamasından dolayı (Devamı 4 üncü sahnede)

Nezihi Bey müderrisleri bu meselenin gazetelere aksettirmesinden ve dedikodu halini almamasından dolayı (Devamı 4 üncü sahnede)

Hacıoğlu ve Kuleli atletizm takımları bir orada

Fener mi, Galatasaray mı galip gelecek?

Hacı oğlu - Kuleli askerî liseleri arasındaki atletizm müsabakaları

İki ezeli rakip, Fenerle Galatasaray bugün karşılaşılıyorlar. Her iki taraf ta bu maçta bir sürpriz vukuu pek muhtemel olduğunu söyleyip duruyorlar. Fenerin maruf onbir oyuncusu anform bir halde beklerken, Galatasaray zımamdarları da, Feneri yenebilecek bir ekip teşkiline çalışıyorlar.

Dört koşuda birinci Hacı oğlun dan Ziya B. ile antrenör Her Abraham

Fikrimizce kalıcı mevkiine Avni en lâyik bir oyuncudur. Müdafî Burhanm Rusyadan avdet etmediğini farzederek elde Asım, Vahyi, Mithat, ve Şakir kalıyor. Muavin hattına Hüseyin, Muammer, Şakir ve Mithat mühacim hattına Celâl, Lâtif, Necdet, Kemal Farukî, ve Mehemdin ikamesi düşünülebilir. Bizce takımın yekvücut bir kitle halinde bir buçuk saat çalışması biraz güç olacaktır. Bunun la beraber daha geçen hafta Galatasarayın Beşiktaş mağlûp etmiş olması takımın maneviyatını yükseltmiş olacaktır. Şu noktayı kaydetmek lâzım ki bu-

günkü maç bir sinir meselesidir. Asabma hâkim olan ve şuurla oynayan takım muvaffakiyete namzet addedilebilir. Bugün sahaya çıkacak yirmi iki güzide oyuncumuzun Türk futbolünü bütün manasile nezaketle temsil etmelerini canı görmek (Devamı 4 üncü sahnede)

FIKRA

AŞAR

— Aşar köylüye zarar verdir.

"Ve bunu isbat etmek için muhalif gazetelerde kendine köylü süsü veren eski mütezim dökün tülerinin mektupları çıkıyor."

Koca memleketin şurasında, burasında, her zaman düzeltilebilir bir kaç tahrir yanlış, Türk köylüsünü zulümden kurtaran Halk İrkasının yüksek eserini toptan çürütmek için öne atılmaktadır.

Geçen akşam iki Adanalı çift çiyeye rastladım. Bakınız, aşarlar bugünkü toprak vergisi farkını bana nasıl anlatıyor. Unutmayınız ki, Adana toprak vergisi en çok konan yerlerden biridir.

Biri dedi ki:

— Benim toprağıma 90,000 lira kıymet koydular. 900 lira kadar toprak vergisi veriyoruz. Toprağımdan 60,000 liralık gayrisi gelir alıyorum. Eğer aşar olsaydı, 7,200 lira vermiş olacaktım.

Öteki şunu söyledi: — Yüz dönüm toprağına olduğuna tarzediniz. Bu toprağın şimdiki vergisi azami kıymet üzerinden 12 lira kadar bir şey tutuyor. Eğer toprağıma pamuk ekerseniz en aşağı tiatten 900 liralık pamuk alırsınız. Bunun aşarı 118 lira tutar. Eğer buğday ekerseniz, Adanada aşgari sekiz verir, otuz kadarda

Falih RIFKI

çıktığı olur, fakat azını alalım, 590 liralık buğdayınız olacak. Aşar 60 küsur lira eder. Daha garibi var: Biz mahsulün yüzde biri üstünden tayyare ianesi ve riyoruz. Bu yüzde bir bile toprak vergisinden daha ağır geliyor. Aşar yüzde on iki buçuk idi.

Rakam burada, Adana orada, istediğiniz kadar tahkik ederseniz.

Hükümetin esaslı vaziyetini tahrir yapılırken haklı kıymetler konmasına dikkat etmektedir.. Ankara'ya hücum etmek için aşar cinayetinden bile istifade etmeye kalkışmak, ancak eskiden beri körü körüne muhalifliği zanaat edinmiş olanlardan beklenebilir.

AÇIK SÖZ.

Ve bu adamlar açık, doğru, pürüssüz bir hüküm dinlediler mi, kafalarının kabı çatlamakta mı? Halk İrkasının iktidarına beş sene daha ömür tahmin etmek hepsini sallabaşa çevirdi. Bakınız, Halk İrkası için bu hüküm nasıl veriyoruz: Halk İrkası son devirlerin askeri, siyasi bütün şereflerini kazanan şereflerin kurduğu bir İrkardır. Başında bizzat Gazi Mustafa Kemal vardır. Muhaliflik denen şeyin içi ne kadar kof, dışı ne kadar çürük, başı ne kadar boş (Devamı 4 üncü sahnede)

Sultan Hamit!

Tahsin Paşanın Hatıratı.

No: 122

(Tercüme ve İktibas hakkı mahfuzdur.)

Tavukları teslim edin!

Bu bilmeceyi si znasıl halledersiniz

Müstantik tarafından olunan istizah üzerine: Bir ay sonra yani 1904 Kânunuevvelinin ortasında da Samoil Fayın icar hesabını tesviye ederek ve kızının tebdili havaya ihtiyacı olduğunu beyan ile hanelerinden ayrılıp gittiklerini ve Ripsis ve Madam Ripsis gelince bunların da geçen Mart içinde bir daha ders almayacağını ve bazı işleri için Avrupaya gideceğini söyleyerek müfarrak etmiş olduklarını ve zevcesinin Madam Ripsis'ten Viyana adresine selâmı havi bir iki kartpostal aldığını ve tarihi ifadesinden yani 15 Temmuz 321 den bir ay mukaddem Ripsis ve Madammın avdetle Rooyal otelinde misafir kaldıktan sonra mezkûr otelin sokaklarında kâin 12 numaralı pansiyona nakleddiği müteakiben kızları da gelmiş ve Ripsis ile birlikte oturmuş ve kemafissabk kendisini matmazole ders vermiş olduğunu ve ekseriya bunların nezdine giderek vakit geçirdiğini ifade etmiştir.

Edvard Jorris vukubulan suale cevaben Ripsis yanına gelen bazı dostlarla yukarıki odada yalnızca görüşüğünü ve bu dostlardan en çok gelip giden uzun boylu pek az bıyıklı ve sakalsız kuru yüzlü, solgun benizli olup Ripsis kâtibini diye tanıdığını, hattâ bu şahsın mukaddem Ripsis dışarıya azimetine de Yemenici sokağdaki mahut apartmanda oturduğunu ve ondan başka uzun boylu, bıyıklı pek çok ve uzun ve sarı simalı bir adamın da Ripsis ile görüşmekte bulunduğunu ve bazan Lüksemburg gazinosunda Şatranç oynadıklarını ve ekseri vakitlerde yanlarında bir de kadının olduğunu ve sonradan Ripsis'in bu adamla gyubet eylediklerini ve hattâ gayubet edecekleri akşam veda için yanında kadın Ripsis'in adamı hanesine gelip Rusça konuştuğunu ve kendisine Ripsis'in adamı tercümanlık yaptığını ve esnayı mükallemede yanında kadının kadıncı olup beraber Odesaya gidecekleri ve kendisinin musevi mezhebinde dul olup isminin "Ekova", olduğunu söylemiştir.

Diğer taraftan da Ripsis ve karısı ile Moskoflu kızın hadisesi cinaiyet günü akşamında bir denbire gayubet edip o sırada hane sahibine matmazelin ağır ca hastalanmasından üç gün kadar köye gitmeğe mecbur kaldıklarını tebliğ etmesini rica eylemiş ve apartman dairesinin kapı anahtarının kapıdaki hasırın altında bulunduğunu bildirmişti.

Tavukları hane sahibine teslim ediniz

Madam Ripsis alelacele giderken kursun kalemi küçük bir kâğıda üç gün sonra avdet edecek, tavukları hane sahibine teslim ediniz diye yazmış ve üstüne bırakmıştır. Ve ledelistsar bu tavuklardan maksat ne olduğunu bilmediğini ve fakat mezkûr hanede şimdiye kadar hiç bir tavuk görmediğini ifade etmiştir.

Edvard Jorris: Müstantikin: Bu kadar sıkı ve samimi birleşip konuştuğunuz Ripsis hakkındaki ihtisastınızı söyler misiniz? Diye vukubulan sualine cevaben merhum Ripsis "gale yani efkârı malik ve tarzı maşetisi pek acip olduğunu beyan etmekle beraber ifadesine devamlı hâdisse gecesi saat bir sularında Ripsis yanına girerek bir saat kadar beraber bulunduktan sonra merhumun işi olduğunu behane edip yukarıya çıktığını ve kendisi Madam Ripsis ve Matmazel Robina ile aşağıki odada kalıp gece saat dört buçukta hanesine döndüğü ve Ripsis o gece pek meşgul ve zihni perişan görüldüğünü ve aşağıda bulunduğu sırada aklı, fikir tamamiyle yukarıki odaya matuf bulunup seslerinden ve gezimlerinden yukarda üç kişi mevcut olduğunu bildirdiğini ve bunların hep Rusça konuştuklarını ve Cuma günü sabahleyin on iki raddelerinde Ripsis hanesine uğradığında merhumun halinden, yüzünden, gözünden çok yorgunluk nümâyan olduğunu ve o akşam ders alamayacağını söylemesinden ancak on beş dakika kadar kalıp işine gittiğini ve akşam saat on bir sularında Singer idarehâsinde çıktığında Yıldızdaki bom ba hâdisesini duymuş ve tafsilât almak için çarşıya giderken Ripsis evine uğramış ise de bu lamadığını ve fakat kapıcı Mar konun ifadesinden öğle vaktine yakın bunların haneden çıkıp henüz dönmediklerini ve hane sahibi Muradoviç dahi Matmazel Robina Fayinin hastalanmış olması hesabına alelacele gitmiş ve üç gün için köye gideceklerini kendisine söylenmesinin tenbih ettiklerini ifade eylemediğini beyan etmiştir.

(Bitmedi)

İthalât gümrüğünde ihtilâs yok

Dünkü Yarım gazetesi ithalât gümrüğünde mühim bir süistimal yapıldığını, iki memurda isten il çektiğini yazmıştır. Yarın verdiği habere memurların tevkif edildiğini de ilâve ediyordu. Dün bu hususta gümrük te gümrük baş müdürlüğü nezdinde tahkikat yaptık. Müdür Seyfi Bey bu haberi hayretle karşıladı.

"Ne böyle bir süistimal var, ne böyle bir muamele cereyan etti, ne de müddeumumilik bize iki memurumuzun tevkifini bildirdi. Havadis külliyyen asılsızdır," dedi.

Yarım isim tasrih ettiği bu haberi bir kere de İstanbul ithalât gümrüğünden tahkiki faydalı bulduk ve oradan da sorduk. Haber orada da hayretle karşılanmış ve ithalât gümrüğünde gerek Hüsameddin, gerek Remzi isminde memur bulunmadığı, böyle bir muamelede cereyan etmediği bildirilmiştir.

Yaptığımız tahkikatın bu menfi neticesi karşısında hâsıl

HARİCİ HABERLER..

Almanlar müstemeleke istiyorlar..

Alman sanayii için lâzım olan iptidâi maddeleri temin etmek üzere haricte yer arıyorlar..

Teşebbüs

Devletlere müracaat edilecek

Almanlar bir müddetten beri kendilerine haricte müstemeleke tedarik etmek istiyorlar. Umumi harpten evvel Almanya'nın müstemelekeleri vardı. Fakat bunlar umumî harpteki mağlûbiyeti üzerine galipler arasında paylaşıldı. Fakat son senelerde Almanya'da tekrar müstemeleke edinmek cereyanı başlamıştır. Almanya'da bununla meşgul olan bir de cemiyet vardır. Bu cereyanın başında olanlar Almanyanın yeniden müstemeleke elde etmesi, diğer müstemelekeci devletler gibi cemiyeti Akvam vekâleti namına uzak yerlerde bir takım eraziye sahip olmasını istiyorlar.

Bu cemiyet gene kendisinden bahsettirmektedir. Yeni bir hareket ve teşebbüste bulunmaktır. Cemiyet namına bir heyet hariciye nazırı M. Curtius'u ziyarete ederek kendisine bir muhtıra vermişlerdir. Bu muhtırada Alman hükûmetinin şiddetli davranarak Almanya'nın müstemeleke hususundaki haklarını muhafaza edilmesini istenmektedir.

Şarkî Afrikada evvelce Almanlara ait olan müstemelekelerin Cemiyeti Akvama vekâlet namı altında İngilizler tarafından idare edildiği malumdur. İngilizlerin burayı Cemiyeti Akvama vekâlet suretiyle değil, doğrudan doğruya kendilerine mal edecekleri söylenmektedir. Alman müstemeleke cemiyeti hükûmetin bu hususta mücadele ederek İngilizlerin tasavvuruna mâni olmasını talep ediyor. Almanların maksadı bu eski müstemelekeleri Cemiyeti Akvam vekâleti namına idare etmektir.

Bu teşebbüse cevaben hariciye nazırı M. Curtius Almanyanın bu husustaki ihtiyacı bundan evvel de mevzu bahis olduğunu söylemiştir. Almanya kendisine lâzım olan iptidâi mevadî tedarik etmek için böyle bir takım eraziye muhtaç bulunmaktadır. Alman hükûmeti bu meseleyi diğer alâkadar devletlerle tekrar mevzu bahis edecektir.

CENEVRE, 24 A.A. — Akvam Cemiyeti kâtibini umumiliği meclisince gelecekte itima devresinde M. Curtius'un riyasete in tihabını kabul etmeyeceğine dair bazı ecnebi gazetelerde çıkan haberler hakkında ademi malûmat beyan etmektedir. Akvam cemiyeti meclisi reisliğinin âza devlet mümessilliği ile kabili telif olduğu bu münasebetle beyan edilmiştir.

olan havretimizi tesadüfen elimize geçen bir İzmir gazetesi izale etmiştir.

Anlaşıldığına göre Yarım gazetesi bu yazıyı avrı İzmir gazetesinden kesmiş ve mehzaz göstermek âdeti olmadığı, yazıyı da yeniden yazmak zahmetini katlanılmadığı için haberi aynen gazeteye koyarak bu yanlışlığa düşmüştür.

Atina mektupları

Kabinede tadilât

ATINA, 23 (Milliyet) — M. Venizelos kabinesinde tadilât yapıldı. Bu zaten çoktan beri bekleniyordu. Fakat bu tadilâtın ameli sahada büyük bir ehemmiyeti yoktur. Bunu daha ziyade M. Venizelos'un ahrar fırkası erkânı arasında bir "aile meselesi" mahiyetinde kalmaktadır. Fırkanın ileri gelenlerinden bir takımın tatmin etmek lâzım gelmişti.

Başvekil fırkanın içtimada söylediği bir nutukta iktidar mevkiine geldiği zamandan beri yani 928 senesi yazından beri kabinde tadilât yaptığını söylemiş, kabinedeki nazırları hiç değiştirmeden yerlerinde muhafaza ettiği iddiasını doğru olduğunu ilâve etmiştir. Bu suretle bazı kimseler tatmin edilmiş mektir. Yeni tadilât ile kabineden üç nazır çıkarılmıştır. Bunlar bahriye nazırı general Voçaris, ziraat nazırı M. Spirides, içtimâî muavenet nazırı M. Emanuelidis.

Bunların yerine sırasıyla M. Perikles Argiropulos (sabit hariciye nazırı), Apostolos Aleksandres, İasonides, Dahiliye nezaretine kadar münakalat nazırı olan Karapanayoti ye, münakalat nezaretine şimdikiye kadar adliye nezaretini ifa eden Dinga'a, adliye nezaretine de şimdikiye kadar münakalat müsteşarı olan Dr. Avraam'a tevdi edilmiştir.

Bundan başka başvekil de uhtesindeki harbiye nezaretini bu nezaretin müsteşarına bırakmıştır. Atina mehb'usu general Kalogeras Trakya umumî valiliğine tayin edilmiştir.

Dahiliye nezaretine getirilen Karapanayoti şayanı dikkat bir simadır. Miralay Karapanayoti hükûmetinin adamlarını kurşuna dizdiren divanhârin reisi dî Muhallifler bittabi bundan memnun değildir. Maamafih bu nazır zaten kabineye dahil. Esasen muhalliflerin ne diyeceğini düşünmeğe lüzum da görülmemiştir.

Pilsudski seyahatte

FUNCHAL "Mader" 24 A.A. — Vali maresal Pilsudski'yi ziyaret etmiştir. Maresal Pilsudski, valiye idadi ziyarete etmiştir. Maresalin sıhhi vaziyeti iyi leşmektedir. Kendisi Nisana kadar burada kalacaktır.

İspanya-Fransa

PARİS, 25 A.A. — Dün hariciye nezaretinde Fransa ile Sansalvadör hükûmeti arasında ticarî bir itilâfname imza edilmiştir.

İspanya başvekili

MADRİT, 25 A.A. — Jeneral Berenguer, hastalanmıştır. Yataktan çıkmamaktadır.

Komisyon

Kral karol ile sabık zevcesi

Bükreştin yazılıyır: — Romanya kralının zevcesi ile olan münasebatı bir türlü düzelenmedi. Kral Karol bir sekiz dokuz aydan beri Romanya tahtına geçmiş bulunuyor. Kralın taç giyme merasimi hâlâ yapılmamıştır. Evvelce zevce ve zevce arasında boşanma olmuş fakat sonra boşanma kararının feshedilerek kralın kraliçe ile birlikte yaşaması imkânını temin cihetine gidilecekti. Kral Karol'un taç giyme merasimi de bunun için gecikmişti. İsteniyordu ki bu parlak merasimde kraliçe de, kocasının tahtına bir ortak sıfatıyla bulunabilirdi. Fakat bunun mümkün olmadığı anlaşılacaktır. Kraliçe sabık kocasına yazdığı bir mektupta aralarında tekrar birleşmek imkânı olmadığını, onun için boşanma kararının feshi fikrinden vaz geçilmesini bildirmiştir.

İtalyan tayaraları

ROMA, 25 A.A. — Hali hazırda Villa Cisneros'da bulunan İtalyan hava filosu bugün Portekiz Guiné'sine müteveccihen hareket edecektir. Yeni bir İtalyan kruvazörü Pazar günü Livorno'da denize indirilecektir.

Sigorta komisyonu âzaları arasında ihtilâf

Sigorta tarife komisyonunda âza arasında bir nokta nazır ihtilâfi çıkmıştır. Bzi âza komisyonun mutat vehile her hafta içtimalarının faideli görmekte, bir kısım âza da komisyonun tarifeleri tesbit için 6 ayda bir içtimayı kâfi addetmektedirler. Komisyonun her hafta içtimasını lüzumlu görenler komisyonun yalnız tarifeleri tesbit maksadıyla müteşekkil olmayıp prim meselelerinden ve sair sigorta işlerinden mütevellit ihtilâfları da halledeceğine ileri sürmektedirler. Âza arasında bir nokta nazır ihtilâfının yene âza arasında kenilidiginden halledileceği tahmin edilmektedir.

Balkhanenin tamiri

Balkhane tamir edilmekte iken tamir tahsisatı bitmesi üzerine üst taraf tamir edilememesi esnafta çalıştığı sahanın üstü açık kalmıştır.

Esnaf tamiratın ikmal ve çalıştırılması sahanın üzerinin kapatılması için teşebbüste bulunulmuş cemiyetlerden istemişlerdir.

Cemiyet bu hususta iktisat vekâleti nezdinde teşebbüste bulunacaktır.

larında ahenk olmayan bu hareketleri kolayca bastırdı. Bunların bir kaçını derhal kurşuna dizdirdi. Diğerlerini ağır hapse mahkûm etti. Bir kaç tanesi de tayyare ile Portekize kaçmağa muvaffak oldu. Portekize kaçanlardan general Dallans'ın söylediklerinden anlıyoruz ki, ihtilâl miralay Galan'ın isticali yüzünden tayin edilen tarihten üç gün evvel başlamıştır. Generala göre, miralay Galan, başlanacak hareketin önünde bulunmak, yani bizdeki 1908 meşrutiyet hareketinin bir nevi Niya-zı Beyi rolünü yapmak istemiş ve bu yüzden bütün hareketi kim kalmıştır. Miralay Galan bu hırsın cesazını canile ödemmiştir. Çünkü ilk idam edilen ihtilâlcisi bu olmuştur. Fakat

Son Haberler

Darülfünun işleri

Muammer Raşit B. Başvekile tekâmü çarelerine dair izahat verdi

ANKARA, 25 (Telefona) — Darülfünun emini Muammer Raşit Bey, bugün Başvekil tarafından kabul edildi. Ve İsmet Paşaya Darülfünunun vaziyeti ve tekâmül çareleri etrafında izahat verdi. İsmet Paşa, Darülfünun işleriyle yakından alâkadar olması ve yeni sene bütçesini tasdikine geçilebilmesi için muammer Raşit Bey, bu hususta Maliye vekili ile temaslarda bulunacaktır.

Sefirler

Berlin, Paris ve Londra sefirlerimiz geliyorlar

ANKARA, 25 (Telefona) — Paris ve Londra sefirlerimiz yarın akşam İstanbul'a hareket edeceklerdir. Berlin sefiri Kemaliddin Sami Paşa ile İbrahim Tali Bey, bugünkü öğle trenine hareket ettirildi.

Kemaleddin Sami Paşa, Bozöyükte inerek İbrahim Beyin bir gece misafiri olacaktır.

İbrahim Tali Bey ise hemşiresinin geçirdiği kaza münasebeti ile doğrudan İstanbul'a gidecektir.

Gaziayntabın kuruluş günü

Şehrimizde bulunan Gaziayın taplılar, dün Beyazıt'taki Cumhuriyet gençler mahfilinde bir içtima yaparak Gaziayntabın kuruluşünü olan dünü tesit etmişlerdir.

İçtimada evvelâ Gaziayntap harbinin tarihçesi yapılmıştır. Bilâhare Gaziayntaplı gençlerden müteşekkil bir saz hey'eti tarafından mahallî şarkılar temrenümü edilmiş, şiirler okunmuştur.

Hilâhahmere yardım

Hilâhahmer Beyoğlu şubesinden: Galatasaray lisesi talebesi tarafından cemiyetimize daima ifa olunan muavenet ve müzaheret bir lâhikâi cedide olmak üzere tertip olunan müsamere hasılâtı olarak cemiyetimize 779 yedi yüz yetmiş dokuz lira kırk kuruş tevdi olunmuştur. Arzı teşekkülât olunur.

ayakkabıcılar cemiyeti sergisi

Ayakkabıcılar cemiyetinin, Çarşıkapı'da açtığı sergi ümidin fevkinde bir rağbet görmüş, halk yerli kunduralarını görmek için büyük bir nazır göstermiştir. Bu alâkayı nazır itibara alan cemiyet, serginin ay sonuna kadar teşhirine karar vermiştir.

Dün vali muavini Fazlı B. de sergiyi gezmiş ve cemiyetin teşebbüsünü takdirle karşılamıştır.

Vali muavini B. de serginin ay sonuna kadar açık bırakılması arzusunun izhar etmiştir. Cemiyet bugün saat 14,5 ta sergi binasında bir çay ziyafeti verecektir.

Tıp talebesinin çay ziyafeti

Tıp fakültesi talebesi dün akşam hocaları ve eski tıp mezunları şerefini Maksimde bir tedansan vermişlerdir. Çay, akşam 21 e kadar samimi bir hava ile devam etmiştir.

62 inci içtima için hazırlık başladı. Cenevreden bildirildiği gibi, Kâtibini umumilik davet yeleri göndermiştir. Meclisi bu Kânunusani içtimada İzzet zâr tahdidi teslimat raporuna nakac ve tahdidi teslimat konusunu gresi için bir içtima tarihi tayin edilecektir. Bu tarihin sonbahara doğru olması pek muhtemeldir. Bundan maada Litvanya Memel gibi demirbaş meselelerinden maada Almanyanın Litvistan hakkındaki şikâyetle tettekiledecek. Almanya sayarında Cemiyeti Akvam

B. M. Meclisinde

ANKARA, 25 A.A. — Büyük Millet Meclisinin bugünkü içtimada iktisat vekâleti 1930 bütçesinde 527,623 ve millî müdafaa vekâleti bütçesinde 25 bir liralık münakale yapılması hakkındaki kanun lâyhalarını bütçe encümenine vermiş, hudud ve sahiller sıhhat umum müdürlüğü 1930 bütçesine dokuz bir liralık münakale tahsisat verilmesi ve mezkûr idareye aynı sene bütçesine sarfına mezuniyet ve rilen 600 bin liradan 672 bin liraya iblağı hakkındaki kanun lâyhalarını ruzaameye almıştır. Müteakiben 1930 bütçesinin muhtelif fasıl ve maddeleri arasında 196 bir liralık münakale icrasına, 360 bir liralık münakale tahsisat itasına ve hudud ve sahiller sıhhat umum müdürlüğü için sabık seneler bütçelerinde tediyeye edilmeyen borçlarının 1930 senesi bütçesinde tediyeye edilmesine dair kanun lâyhalarını müzakere ve kabul edilmiştir. 295 numaralı avans kanununun 13 üncü maddesi mucibince harçtan ithal olunan tıbbekillerin beher kilosundan ithalât remini lâvâten alınan 40 kuruş müstahlak resminin ilgası hakkındaki kanun lâyhasının birinci müzakeresi yapılarak kabul edilmiştir. Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Meklep müsameresi

Resmî mektepler müsamere verdikleri zaman, bunu ancak mektebin salonunda yapabileceklerdir. Mektebin müsait salonu olmasa dahi hiç bir mektep haricte herhangi bir tiyatro salonunda mektep müsameresi veremeyecektir.

Sömester tatili

Şehrimizdeki bilûmum lise, orta ve ilmektepler bir kânunusaniden itibaren bir hafta müddetle tâtıl yapacaklardır.

Muallimler birliğinde

Muallimler Birliği dün öğle den sonra bir içtima yaparak muallimlerin alâkadar eden ilmî meseleleri etrafında konuşmuştur. Bu içtimada muallimlerin okumalarını temin için bazı esaslar tesbit edilmiştir.

Kamyon devrildi bir çocuk öldü

Kemberburgaya giden bir kamyon yolda devrilmiş, üzerinde bulunan Ahmet isiminde bir çocuk altında kalarak feci bir surette ölmüştür.

Kazade İngiliz yapuru

Bir iki gün evvel bir müsade me neticesinde Harem önlerinin baştan kara eden İngiliz Riyâzu vapuru elân kurtulmuştur. Geminin vaziyeti tehlike görülmediğinden, sür'atle tahli için yeniden tedbir alınmıştır.

müstekir harici siyasete Eran'dın şahsında bir mümessil bulunmuştur. ***

Cemiyeti Akvam Meclisini 62 inci içtima için hazırlık başladı. Cenevreden bildirildiği gibi, Kâtibini umumilik davet yeleri göndermiştir. Meclisi bu Kânunusani içtimada İzzet zâr tahdidi teslimat raporuna nakac ve tahdidi teslimat konusunu gresi için bir içtima tarihi tayin edilecektir. Bu tarihin sonbahara doğru olması pek muhtemeldir. Bundan maada Litvanya Memel gibi demirbaş meselelerinden maada Almanyanın Litvistan hakkındaki şikâyetle tettekiledecek. Almanya sayarında Cemiyeti Akvam

Haftalık Siyasî İcmal

Paskalye ve yılbaşı haftası Avrupada siyasi faaliyetin sükkün devresidir. İngiliz parlamentosu tatili faaliyet etti. Yeni Fransız hükûmeti, aldığı yedi reylik ekseriyetten sonra meclis tatil müddetine yani, Kânunusananın ortalarına kadar rahattir. Alman meclisinin tatil müddeti Şubatın üçüne kadar devam edecektir. Bu vaziyette birkaç haftalık bir sükkün devrine girmiş bulunuyoruz.

İspanyada cumhuriyet idaresinin tesisi için yapılan teşebbüs müvaffak olmuştur.

Malûmdur ki Perimo de Rivera, İspanyanın diktatörlüğe idare ediyordu. Nihayet geçen sene İspanyol diktatörü sükut etti ve yerine şimdiki Berenguer kabinesi geçti. Berenguer İspanyadaki idareye kat'î bir şekilde vermemiştir. Diktatörlük ilga edilmiş olmakla beraber, meşruteli bir idare de teessüs edememiştir. İspanyadaki idare iki sistem arasında sallanıp durmaktadır. Berenguer meşrutiyet vadederken, İspanyada cumhuriyet taraftarları kuvvetleşmekte idi. Nihayet bu hareket geçen hafta Fransız hududuna

dan gelen haberlere göre, bu İspanyanın diğer mmtakalarında da başlaması lâzım gelen hareketlere bir başlangıç teşkil edecektir. Hattâ başlangıç olarak Fransız hududunda bir yer intihap edilmesi de Fransadan bazı siyasi mütecillerin bu harekete itihakın temin maksadına matufu. Fakat kiryama ne Fransadan siyasi müteciler itihak etti, ne de memleketin diğer aksamında buna iştirak edenler bulundu. Şurada burada müferit bazı hâdiseler oldu. Bazı yerlerde amele grev ilân etti. Madritte de tayyare istas-

Yeni polis teşkilâtı lâyihası hazırlanıyor..

Mahkemelerde Nasıl oldu? Çamlıca gazinosundaki kanlı vaka

Çamlıca gazinosunda garson Aleksanı öldürmekle maznun Behiç Beyin mahkemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edildi ve Hanende Melâhat Hanım şahit olarak dinlendi. Melâhat H. bildiklerini şöyle anlattı:

"Vak'a akşamı beni evvelâ Üsküdar'da İnşirah bahçesine götürdüler. Saz bittikten sonra Kadıköyünde papazın bahçesine gittik. Orada bana bir ve rakı içirdiler. Papasın bahçesinden çıktuktan sonra otomobile Çamlıcaya gittik. Bir kameriyede oturuyorduk. Vakıt geçmişti. Sabaha karşı bir silâh sesi işittim. Kameriyeden çıkınca Behiç Beyi gördüm. Elinde tabanca vardı. Biraz sonra yirmi otuz adım mesafede bir adamın yerde yattığını gördüm. Ağzından kanlar akıyordu. Bundan başka bir şey bilmiyorum.

Muhakeme, diğer şahitlerin celbi için 23 K. Saniye talik edildi.

Şeküre H. in katli davası

Pangaltıda Belvü gazinosunda Şeküre H. isminde bir kadını kıskançlık yüzünden katleden İzzet Ef. nin muhakemesine dün Ağırceza'da devam edilmiştir. Önemli defter perşembe günü İzzet Ef. hakkında karar verilmesi muhtemeldir.

Define arayan komiser muavini

Geçenlerde iki Bulgarla beraber Stranca ormanlarında define aramağa giden ve orada jandarmalar tarafından yakalanarak şerhimize getirilen polis ikinci şubesi üçüncü kısım memurlarından Hilmi Efendiye isten el çektiler.

İki Bulgarla Hilmi Ef. nin muhakemesine yakında ceza mahkemesinde başlanacaktır.

Kara Hüseyini öldüren polisin muhakemesi

Fındıklıda Kara Hüseyin isminde birini öldürmekle maznun polis Ahmet efendinin dün son muhakemesi yapılmıştır.

Dünkü celsede maznun vekili vak'a mahallinde bir keşif icrasını istemiş, fakat mahkeme bu talebi kabul etmemiştir. Müteakiben müddeiumumi iddiasını serdederek Ahmet efendinin, Bahaeddin tarafından yaralanan Kara Hüseyini karakola götürürken Hüseyinin önünden kaçmak istemesi üzerine Ahmet efendinin hiç bir emir almadığı halde "dur, Kara! yakarım!" ihtarile beraber üzerine ateş ederek yere serdiğini ve Kara Hüseyinin aldığı yaraların tesiriyle bir müddet sonra öldüğünü izah ederek gerek şahitlerin ifadelerine ve gerek morg raporumu nazaran Ahmet Ef. nin katil kaside olmaksızın Hüseyini öldürmek maddesinden cezasının tayin edilmesini kezaalik Hüseyini evvelce yaralamış olan Bahaeddinin de tecziyesini istedi.

evvelki Makedonya meselesini hatırlatıyor. Buradaki Lehistan idaresi yakından, uzaktan alakadar olan herkes tarafından her vesile ile protesto edilmektedir. Almanya Cemiyeti Akva ma protesto notası gönderdiği gibi buranın sekencesi hafta arası İngiliz Hariciye Nazırı Mr. Henderson'a da açtı bir şikâyetname göndermişlerdir. Sonra Amerikada epeyce dedikodu ya pılmaktadır. Henderson verdiği cevapta Lehistanın dahili umuru na müdahale edemeyeceğini bildirmekle beraber, bu havalideki akalliyetler hakkında samimî bir lisan kullanmaktadır. Herhalde şu muhakkaktır ki Versayın çizdiği Avrupa haritasını tadil sırası geldiğinde ilk

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

ga benziyor. * * *

Hind milliyetperveri Gandhi ye Londraya neden gitmek istemediği sorulduğu zaman Hintliler arasındaki ihtilâfı efkârâ ima ederek şu cevabı vermiş:

— Hintli ile Hintli arasında münakaşayı seyretmek zevkini İngilizlere bahşetmek için...

Öyle görünüyor ki Gandhi'nin kendilerini mahrum etmek istediği zevke İngilizler bol bol kavuşmuşlardır. Çünkü Londra'da Hindistanın bir idare şekli verecek olan yuvarlak masa müzakeratı, Mecusi ve Müslüman Hintliler arasında bir münakaşa şeklini aldı. İngilizlerin Hindistana mahallî idare vermek istememelerinin bir

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Havuzlar

Vapurcuların rağbeti artıyor

Seyrisefainin Haliçteki havuzlarına, rağbet günden güne artmaktadır. Havuzlar son şekle Piredeki havuzlara rekabet edecek bir vaziyete gelmiş ve gösterilen azamî teşilât ve nisbette iyi işler, Pire havuzlarının müşterilerini kendisine celbetmeğe muvaffak olmuştur.

Havuzlar müdüriyetinin tuttuğu istatistiğe nazaran, havuzların teşekkül ettiği tarihten bugüne kadar, 360 vapur havuzlanmış. Bu 360 vapurun 175 i idareye ait, 153 milli sefain ve 35 i ecnebi vapurlarıdır.

Havuzlarımızın giren ecnebi vapurlarının 11 i İngiliz, 1 i İsveç, 1 i Rus, 1 i Fransız, 2 si Alman, 7 si Yunan, 4 ü Norveç, 5 i Hollanda, 3 ü Amerikandır.

Havuzların, önemündeki sene, daha fazla iş yapabilmelerini temin için bazı inşaat tasavvur edilmektedir.

Musikişinaslar esnafıtan addedilmiyor

Yeni Türk musiki teavün cemiyeti ile garp musiki san'atkarları cemiyeti esnaf cemiyetleri meyanındadır. Yeni teşkil edilen bu cemiyete aza kayd için esnaf cemiyetleri talimatnamesinin bir maddesinden istifade ederek bütün musikişinasları esnaf olarak cemiyete kaydetmek istemiyorlardır.

Bu vaziyet karşısında yeni Türkiye musiki teavün cemiyeti hareketi geçerek Dahiliye ve kâletine müracaat etmiş ve musikişinasların esnaf olmadıklarına, kendilerinin esnaf cemiyeti cüzünden aranamayacağına dair bir karar almaya muvaffak olmuşlardır. Cemiyet bu karar belediye iktisat müdürlüğüne bildirmiştir. Badema piyasada cahsan musiki şinaslar esnaf addedilmeyeceklerdir.

Münhal muallimlik yok

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerinde muallimlik için yeniden birçok müracaatlar vardır. Son bir ay zarfında istida verenlerin adedi 300 e baliğ olmuştur. Fakat hiç bir münhal olmadıktan bu müracaatlar is'af edilememektedir.

Muallimlik isteyenlerin ekserisini Darülfünun müdavimleri teşkil etmektedir.

Maznun vekilleri müdafaalarını yapmak üzere 1 K. Sani perşembe günü talik edildi.

Halis ve Ziya B. lerin muhakemesi

Hapisane müdürü Halis, Tevkihan müdürü Ziya Beylerin muhakemesine dün devam edilecekti. Hapisaneden celbi lâzımgelen bir şahide tebligat için muhakeme 1 K. Saniye kaldı.

Şevket B. in davası

Va - Nu Beyi vurmak isteyen yanlışlıkla Akşam idare memuru Şevket Beyi ağır suret te yaralayan Hüseyin Remzi Paşazade Şevket Beyin muhakemesine dün Ağırceza'da devam edilecekti. Ancak Tibbî adli sorulan hususata henüz cevap gelmediğinden muhakeme 8. K. Saniye kaldı.

evvelki Makedonya meselesini hatırlatıyor. Buradaki Lehistan idaresi yakından, uzaktan alakadar olan herkes tarafından her vesile ile protesto edilmektedir. Almanya Cemiyeti Akva ma protesto notası gönderdiği gibi buranın sekencesi hafta arası İngiliz Hariciye Nazırı Mr. Henderson'a da açtı bir şikâyetname göndermişlerdir. Sonra Amerikada epeyce dedikodu ya pılmaktadır. Henderson verdiği cevapta Lehistanın dahili umuru na müdahale edemeyeceğini bildirmekle beraber, bu havalideki akalliyetler hakkında samimî bir lisan kullanmaktadır. Herhalde şu muhakkaktır ki Versayın çizdiği Avrupa haritasını tadil sırası geldiğinde ilk

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Ş. Rehberi

Belediye tetkikatına devam ediyor

İstanbul şehri için tanzim edilecek rehber hakkında tetkikata devam olunmaktadır. Bunun için Paris belediyesine ait rehber üzerinde de tetkikat yapılmaktadır. Rehberlere ilâve edilecek haritaların ne mikyasta yapılacağı henüz tesbit edilmemiştir. Bir de rehberin hangi esasa göre tanzimi lâzım geldiği meslesinin halinde biraz müşkülât görülmektedir. Çünkü rehber kaza taksimatına göre tanzim edildiği takdirde rehberin kalın olması icap etmektedir. Maamafih tetkikat neticesinde bu meseleler halledilecek bir esas tesbit edilecektir.

Behçet Bey Vehbi Bey izahat veriyor..

Tütün inhisar idaresi müdürü Behçet B. in uğradığı tecavüzden bahsedilirken müntehir ve canî Hayri B. in vaktile memur müdürü Vehbi Beye müracaat bulunduğuna ve tehçir gördüğü kaydedilmişti. Bu hususta o zaman idarenin memur müdürlüğüne ifa eden ve şimdi evrak müdürlüğüne yapılan ve şimdiki evrak müdürlüğüne yapılmış lâzım gelen muamele geciktirilmeden icra edilmiştir. Bu müracaatten sonra mumaileyhi bir daha görmedim, ve üç ay evvel memurin müdürlüğünden infikâk ettim. Beş huçuk sene süren memurin müdürlüğüm zamanında kimseyi rencide etmedim ve kimsenden sitem bile işitmedim...

"Memurin müdürü bulunduğum sırada, tahminen sekiz ay evvel müntehir Hayri Bey bir istida vererek memuriyet istemiş ve bu istida üzerine memur müdürlüğüne terettip eden ve yapılmış lâzım gelen muamele geciktirilmeden icra edilmiştir. Bu müracaatten sonra mumaileyhi bir daha görmedim, ve üç ay evvel memurin müdürlüğünden infikâk ettim. Beş huçuk sene süren memurin müdürlüğüm zamanında kimseyi rencide etmedim ve kimsenden sitem bile işitmedim..."

Müstehcen!

Radiyodaki monlok'ara daha ziyade itina lâzım

İstanbul radyosu bir müddetten beri abonelerine pazar-tesi aşkamları Darülbedayi aktör ve aktislerinin bazı temsil ve monologlarını dinletiyor. Geçen pazartesi akşamı bu aktörlerden biri tarafından söylenen monolog dinleyenler üstünde çok fena bir tesir yapmıştır. Yeni evli bir çiftin ilk zıfat gecesi ni tarif eden bu ahlâksızca monologun nefretle karşılandığını aldığımız müteaddit şikâyet mektuplarından öğrendik.

Yalnız Türkiye'de değil, bütün Avrupa'da dinlenen bu monologun Türk san'ati namına bu derece müstehcen propagandada bulunmasının mes'uliyeti Darülbedayiden ziyade, buna vasıta olan Radyo şirketine ait olmak lâzımdır. En nezih aile yuvalarına kadar giren sesin de nezih olması gerekir.

Dün geceki müsamereler

Güzel San'atlar Birliği, dün akşam, on beş günde bir verdiği müsamerelerinden üçüncüsünü vermiştir.

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Yeni Teşkilât

Zabıta için bir kanun hazırlanıyor

İstanbul polisinde yeni tebeddül olmayacak.

ANKARA, 25 (Telefon) — Dahiliye Vekâleti bu sene polis teşkilâtını alâkadar edenmühim bazı esaslar hazırlamaktadır. Polis müdürlerinin maaşları birinci, ikinci ve üçüncü sınıf kaymakamlar derecesinde olmak üzere ve baremin ahkâmına uygun bir surette tesbit edileceği gibi merkez memurları da sınıflara taksim edilecektir.

Merkez memurlarına 2500, 3000, 3500 kuruş aslı maaş tahsis edilecektir. Polis müdürlerinin de maaşları aynı derecede kaymakamların maaşlarına muadil olarak tesbit edilecektir. Bu suretle polis ve meslektan yetmişler yetişmiş olanlar meslekleri dahilinde terfi edilmeleri imkânları daha kolaylaşmış olacaktır.

Yeni kanun tasdik edilince vilâyetler polis kadrolarında mühim tebeddülât olacaktır. Kanun lâyihası bir aya kadar Devlet Şurasına tevdi edilmiş olacaktır.

Aldığım malûmatı nazaran şimdikiye kadar yapılan tebeddülâtın maada İstanbul polisinde bir müddet için yeniden tebeddülât yapılmıyacaktır. Son defa yapılan tebeddülât bir müddet tecrübe edildikten sonra eğer lüzum görülürse zabıta kuvvetlerini takviye edecek yeni tedbirler alınacaktır.

İstanbul zabıtasının bazı mühim işleri ve diğer makamatla olan münasebetlerinde her hangi bir ihtilâfın tahaddüs etmemesi için emniyeti umumiyeye itihaz edilen tedbirler ilâveten burada hazırlanmakta olan talimatnameler de ikmal edilerek İstanbul'a sevkedilmiştir.

İstanbul, Trabzon ve Konya polis mekteplerinin tevhit edilecek Ankaraya nakli kat'î olarak tekkarrür etmiştir. Aynı zamanda mektebin kadrosu da hazırlanmaktadır. Bina temin edilir edilmez derhal bu üç mektep Ankaraya nakledilecektir.

Ticaret odasının raporunda yeni bir şey yok

Ticaret odasının Gazi Hazretlerine arz ve takdim edilmek üzere hazırladığı ve İktisat müşaviri Şefik Beye tevdi ettiği raporun bir sureti de iktisat vekâletine gönderilmişti.

Haber aldığımızı göre vekâlet raporunda bilhassa liman ve tüccar inhisarları hakkında serdedilen mütaleaları hatalı bulmuş tur. Vekâlet rapor üzerinde tetkikat yapılmaktadır. Maamafih raporda şimdikiye kadar muhtelif vesilelerle ve temenni mahiyetinde vekâlete serdedilen mütalealardan maada yeni bir mütalea olmadığı anlaşılmıştır. Oda raporda dekettiği mütaleaları evvelce vekâlete de arzettiği.

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Esnaf

Ticaret odasına mukayyet esnaf

Esnaf cemiyetleri talimatnamesine nazaran her esnafın kendisini temsil eden esnaf cemiyetine kaydedilmesi mecburiyeti vardır. Fakat ticaret odasına mukayyet olan esnaf ikinci bir teşekküle kayıt mecburiyetini zait görmekte ve talimatnamenin bu hükmünün kendileri hakkında tatbik edilemeyeceğinde ısrar eylemekte idiler. Uzun mü nakaşalara sebep olan bu mesele nihayet halledilmiş, iktisat vekâleti ticaret odasına mukayyet esnafın ayrıca esnaf cemiyetine de kayda mecbur tutulmayacaklarını bildirmiştir.

Şehitlik

Marttan itibaren tanzim edilecek

Şehitlikleri imar cemiyeti Edirnekapıdaki şehitliği tarh ve tanzim ettirerek muntazam bir mezarlık haline ifrağ ettirmiştir.

Marttan itibaren şehitlik dahilinde parke ve çakıl yollar yapılmaktadır. Kabirleri ihtiva eden adacıklar ortasına aynı şekilde birer sütun rekzedilecek ve bu sütunlar o adada metfun olan şehitlerin isimini, alayını, taburunu, yani künyelerini ihtiva edecektir. Şehitlikte ayrıca bir de defter bulunacak bu defterde kabirler numara sırasile yazılacak ve hangi kabre hangi şehidin hangi tarihte defnedildiği kaydedilecektir.

İmar cemiyeti şehitlik dahilinde bir de hususi kabristan tesis etmek tasavvurundadır. Bu kabristan Avrupa kabristanları gibi olacak ve cenazeler ücret mukabilinde defnedilecektir.

Fırka kongreleri

Halk fırkası ocak kongreleri Beyazıt, Beyoğlu, Eminönü, Beykoz ve Bakırköy kazaları dahilinde devam etmektedir. Bugün de Beyoğlu kazası dahilinde başlayacaktır. Bütün ocak kongreleri on beş gün içinde bitmiş olacaktır.

İSTİKLÂL NAHİYESİ KONGRESİ

C. H. Fırkası istiklâl nahiyesi Hüseyin ağa ocağı senelik kongresini dün akşam akdetmiştir. Kongrede İstanbul teşkilâtına memur hey'et azasından Afyonkarahisar meb'usu Ali, Tekirdağ meb'usu Cemil ve Cevdet Kerim Beyler de bulunmuşlardır.

Numerotaj bir türlü bitirilemiyor

Numerotaj ameliatının bu ay nihayetinde bitmesi icap etmektedir. Fakat yapılan tetkikat neticesinde daha bir hayli yerde lâvhaların noksan ve bir kısmında da kırık olduğu görülmüştür. Kırık olanların tebeddül icap etmektedir. Bu hale nazaran gene işin bitmeyeceği anlaşılmaktadır. Halbuki bu iş mukavele mucibince bundan çok evvel bitmesi lâzım gelirken yetişmiş ve müteaddit defalar mühlet temdit olunmuştur. Bu defa mesele hakkında daimî encümence bir karar verilecektir.

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Şimdi aynı inek davası yuvarlak masa konferansında tazelen di. Çünkü ihtilâl esas itibarile bundan başka bir şey değildir. Hindistanı Londra'da temsil edenler kimdir, nedir, temsile ne dereceye kadar hak ve salâhiyetleri vardır? Dün bu suallerin cevapları hayli ehemmiyetli idi. Fakat Londra'da Hintliler arasındaki münakaş başlandıktan sonra bunun şimdi daha büyük ehemmiyeti vardır. Eğer Hindistandaki kitlelerin bir kelâm hakkı olsa, ilk söyleyecekleri şey, İngilizlerin Londra'da

tan şehirlerinin sokaklarında kan gövdeyi götürürce İngilizler garp dünyasına dönerek:

— Görüyor musunuz? diyor du. Böyle memlekete istiklâl verilebilir mi?

Dert ne?

Matbaacılar Ticaret odasına mühim bir rapor verdiler..

Ticaret odasına muhtelif san'atlar hakkında olduğu gibi matbaacılık ve kitapçılık için dahi bir ihtisas komisyonu teşkil olunmuştur. Bu komisyonun şehrimizin büyük matbaacılarından ve kitapçılarından bazı zevat aza olmuştur. Komisyon odada iki defa içtima etmiş matbaacıların ve kitapçıların derdini tesbit ederek bir rapor hazırlamıştır. Rapor ticaret odasına tevdi idaresine tevdi edilmiştir. Raporda matbaacıların derdleri şu suretle hülasa edilmektedir ve çareleri tavsiye olunmaktadır:

1 — Vaktile devletin bütün işleri halk matbaalarında imâl edilirdi. Bunun için hükümet merkezinde kuvvetli ve kesretli vesaiti cami matbaalar vücutte getirilmişti.

2 — Inhisarlar yok idi. Sigara kağıdı içi ve kapaklarının, kutularının tab'i İstanbul matbaalarında görüldü. Bugün inhisarların eline geçen bir çok müesseselerin reklam ve satış bile bizim için en kuvvetli bir çalışma membarı idi.

3 — Bütün mektep kitapları hususi matbaalarda basıldı. Bugün ise bunun da bir kısmı Devlet matbaasına geçmiştir. Devletin her bir dairesine yapacak başka işi yokmuş gibi matbaacı olmuştur. Kendi işini görmekle matbaacıları yaptığı zarar kâfi değilmiş gibi bir de piyasada sipariş aramak gibi bize açık rekabete ve iki katlı bir ziyan yapmakta devam ediyor.

4 — Harf inkılâbı üzerine devlet bütçesinden bu uğurda ayrılan yüz binlerce tahsisat, hiç lüzum olmadığı halde Devlet matbaasının tevsiine sarf edildi, ve bu tahsissattan matbaacılara bir şey verilmedi. Binaenaleyh, harf tebeddülünün mucip olduğu masrafların yekünü matbaacıların omuzlarında kaldı. Yüz binlerce liralık harflerini atan ve mütearrız olan matba

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet

A r ın un dest "Milliyet" tr
26 K. EVVEL 1930IDAREHANE — Ankara cadde
no: 100 Telgraf adresi: Milliyet, Is-
anbul.Telefon numaraları:
İstanbul 391, 3912, 3913ABONE ÜCRETLERİ
Türkiye için Haric için
3 aylık 400 kuruş 800 kuruş
6 " 750 " 1400 "
12 " 1400 " 2700 "Gelen evrak geri verilmez
Müddeti geçen nüshalar 10 kuruş
tur. Gazete ve matbaaya ait işler
çin müdüriyete müracaat edilir.
Gazetemiz ilanların mes'uliyetini
kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün hararet en çok 13 en az 6
derece idi. Bugün ruzgâr lodos
esecek hava bulutlu olacaktır.

Şifa niyetine

Biz evvelden portakalın ka-
buğunu soyar, dilim dilim eder
şile yerdik. Bir kaç zamandır
bizim evde portakalı tekerlek
tekerlek kesip tabağa koyuyor-
lar, tabii öyle yemeğe mecbur
oluyorum. Bu sistem tebeddülü
azarı dikkatimi celbetti, fakat
sen çıkarmadın, yalnız portaka-
lın kabukları soyulurken, pa-
nuk gibi kısmı üstünde kalmış,
verken şikâyet ettim, hemen
valde atıldı.— Aman, kabuğunu çıkarma,
Vitamin varmış!Filtvâki son zamanlarda doktor
lar "Vitamin", isminde bir ha-
yatı cehverinden bahsediyorlar.
Gören yok ya! Güya bu iksir ye-
mişlerin kabuklarını imiş...
Vaktile "Kameratay", a verilen
kabuklar, şimdi itibarda!.. Bu
Vitamin davası bir müddet da-
ha giderse galiba içi yerine el-
manım, portakalın, seftalimin
ve belki de cevizin kabuğunu
yiyeceğiz!..

Hapis ve Celâl Muhtar B.

Borç için hapis iade edilmeli
mi, edilmemeli mi münakaşası
var ya! Kimisi lehinde, kimisi
aleyhinde söyleyip duruyor, am
ma imam bildiğini okuyacak! O
da ayrı bahis..Bu arada Dr. Celâl Muhtar
Beye de sormuşlar şu cevabı
vermiş:— Ben habse lüzum olmadığımı
kanaatindeyim!..

— Neden?..

— Borç diye bir şey bilmem
de ondan!

— Anlıyamadık!..

— Anlaşılmayacak bir şey
yok, kimseye borcum yok ki,
habse lüzum tasavvur etsinler,
kimseye ödünç para da vermedi-
ğim için alacakları da değilim
şu hal de neden habse taraftar ola-
yım?!

FELEK

Siyasi kitaplar
Prens von Bülow'un hatıratıPrens von Bülow'un hatıra-
tının geçenlerde çıkan birinci
cildi bize 1902 senesine kadar
cereyan etmiş olan vakayii hi-
kâye ediyordu. Sekiz, on gün
evvel ikinci cildi intişar etti:
bu, 1902 — 1909 senelerine ait-
tir (1). Bülow'u daha sakın ve
kuvvetli görüyoruz: Başvekil-
lik işlerini tamamilen kavramış,
bu işleri tamamilen eline almış,
bilhassa imperator Wilhelm'i id-
dare etmek yolunu bulmuştur.
Bu istikrarın verdiği kuvvet ve
emniyetle Almanya için pek
kıymetli teşebbüslere girişiyor.Bunlardan en mühimmi Alman
yanın iktisadî inkişafına vâsi
mikyasta yardım eden gümrük
tarifesinin kabulüdür. Fakat o
devirlerde Almanya'yı ve Bülow
u işgal eden işler, bilhassa hari-
ci mesaidir. Evvelâ doğrudan
doğruya Almanya'yı alâkadar
eden Fas meselesi var. Bu me-
sele henüz başlangıçındadır:
Fransa Fasa vaz'iyet etmek için
bir taraftan İngiltere ile mü-
zakere ediyor, diğer taraftan
İspanyolları kandırmağa uğra-
şıyor. Almanyanın müdahale et-
mek sırasına gelmek üzeredir.
Bundan mada Rusya ile Japon
ya arasındaki ihtilâf, bir harbe
müncer olmak üzere bulunuyor:
Ruslar telaş içindedir, ve her
tarafa baş vuruyorlar. Fakat
diğer taraftan Rusya Çarı
ve etrafındaki adamlar bu ma-
cerada o derece hiffet gösteri-
yorlar ki şaşmamak kabil de-
ğil. Meselâ Japon harp gemile-
rinin Port Asthur'de Rus donan-
masını topa tuttıkları gündün
bir gün evvel, Japonyanın Pe-
tersburg sefiri sarayda verilen
bir baloda Çarın iltifatına maz-
har oluyor, ve imperatorla uzun
müddet görüştükten sonra Al-
manya sefirinin zevcesine yak-
laşarak şu feci sözleri söylüyor:— Zavallı Çar, benimle bura
da konuşurken Port — Arthur
de donanmasını batırdığımızı
bilmiyor..Ruslarla Japonlar döğüşür
sun, Fas meselesinin aldığı şe-
kil Avrupa'da da bir harbe — ya
ni 1914 te çıkan harbe — sebebi-
yi verecek mahiyettedir. Fran-
sa İngiltere ile Şimalî Afrika
hakkında anlaşmıştır: Yedinci
Edward icabında Fransayı Al-
manya'ya karşı müdafaa etmeği
derpiz ederek Fransızları muka-
vemete teşci ve mukavemetin
en şiddetli taraftarı olan Del-
cassé'yi açkıktan açığa himaye
ediyor. Bir zaman gelmiştir ki
harbe remak kalmıştır. Bu hadi-
seler Almanya ile İngiltere ara-
sındaki münasebatı — ki zaten
Alman donanmasının inşası yü-
zünden gerginleşmişti — müna-
feret derecesine götürüyor. Wil-
helm, İngilterenin bu hareket
tarzı karşısında her zmandan
ziyade Rusya'yı meylediyor. E-
sasen senelerdenberi Rusya ile
ittifak taraftarıdır, hattâ müs-
les ittifakın Rusya, Almanya(1) Mémoires du Prince de Bu-
low. Tome II (1902 — 1909) . Na-
şiri: Plon, Paris.ve Avusturya tarafından teşkil
edilmiş olmasını tercih ettiğini
her zaman söylüyor. Nihayet
Elcezire konferansı kararlaş-
ıyor. Wilhelm, Fransa ile harp
etmeden evvel her ne pahaya
olursa olsun Türkiye ile usulü
dairende aktedilmiş bir ittifak
tahakkukunu istiyor. Mama
fihi, Bülow'a göre bütün bu teh-
ditlere, güdültürlere rağmen Wil-
helm harp taraftarı değildir.
Delcassé'nin istifasına sebebi-
yet veren Elcezire konferansı
nihayet toplanıyor. Almanya
bu konferansta uzun sürmeyen,
fakat hakikî bir muvaffakiyet
kazanmıştır.Bülow'un hatıratına müstes-
na bir lezzet veren hususiyet te-
zamanın tanınmış simalarına
dair güzel fikralardır. Meselâ
meşhur İsvolski'ye dair, Rus
imperatorluğunun bu korkunç
diplomatanın büsbütün başka bir
tarzda gösteren bir kaç sahife-
ye tesadüf edilir. Hele şu kü-
çük fikra pek nefistir: İsvolsky
Mm A. . . isminde bir dul kadı-
nla izdivaç etmek istemiş, fakat
kabul olunmamış: Kadın-
cağız âşıkını çok çirkin bul-
muş. Bir müddet sonra İsv-
olsky Hariciye nazırı olmuş.
O aralık Mm A. . . 'nın dostları,
Rusya Hariciye Nazırının
zevcesi olmadığına esef edip et-
mediğini sormuşlar. Zarif kadı-
n: "Zevcesini olmadığıma her
gün esef ediyor, fakat her gece
şükrediyorum.", Cevabını ver-
miş. 1908 de Almanya'yı altüst
eden Eulenburg meselesine dair
de şayanı dikkat sahipleri
vardır.Aynı senenin Temmuzunda
Türkiyede cereyan eden vaka-
yi, Bülow'un dediği gibi "1908
senesi yazında Avrupada hâkim
olan boğucu havayı bir yağ-
mur gibi temizlemiştir. Rumeli
ihtilâli Reval kararlarının tatbi-
kını durdurmuştur. Prens von
Bülow, Wiener Politische Kor-
res pondenz'e verdiği beyanata,
Almanyanın Türkiyenin inkırazını
arzu etmeyen ender devletlerden
bulunduğunu ve Türk milletinin
bunu takdirde devam edeceğini
söylemiştir. Bu teminat, Bosna
Herseğinin il hakkında Almanyanın
Avusturya'ya müzaheret ve emri
vakıyî tasdika müsarret etmesine mâ-
ni olmamıştır. Politika işlerin-
de hissiyatın kıymet ve mevkii
olmadığı malumdur. Hiç bir
memleket diğer bir memleket
menafii icabı olmazsa yardım
etmez. Fakat buna rağmen
sympathie denilen hissin de
menfaatleri birbirine zıt millet-
ler arasında bile cari olduğu gö-
rülür. Biz bunu bir çok mil-
letlerden esirgemediğimiz gibi
bu milletler de bize karşı izhar
etmişlerdir. Fakat Almanya'dan
— beraber harbettığımız seneler
de dahil olduğu halde —
sympathie denilen şeyi çok az
gördük. Bunu, Bülow'un hatıra-
tında damışahede ediyoruz.
Abdülhamidin son saltanat se-
nelerinde, Avrupada rakabetnasıl, kiminle geldiğini tama-
men unuttum, benliğimdeki eğ-
reti kıkıktan tamamilen sıyrıldım
çıkıttım; Bilmeye bilmeye,
istemeye istemeye eski Bel-
kiys, Emirgânlı Belkiys, Rüştü
Ef. nin üvey kızı Belkiys,
Cahidin sevgilisi ve nişanlısı
Belkiys oldum. Dizimin üstün-
de yorgunluğunu kestiren
baş Cahidin başı sandım; par-
maklarımın dokunduğu ve ruz-
gârla birlik olup uçtuğu saç-
ları onun saçları sandım, kendi-
mi korunun havuzu başında ve..
Cahidin kolları arasında akşam
oluşunu seyrettiğimi sandım.
Gözlerim artık dünyayı görmü-
yordum, muhitim bana kendisini
hiç hissettirmiyordu, güneş ka-
rardıkça, gözlerim de derin ve
nihayetsiz bir karanlığa açılı-
yor, bütün hayatımı yeni baştan
yaşıyordum. Hiç kimli damiyordum,
nefes almıyordum, orada,
o çamlar altında, o gizli şehvet
yuvasında oturan, guruba ba-kan ve.. Gitgide dalan insan
ben değildim. Onu tamamilen un-
nutmuş, kaybetmişim. Öyle bir-
risinin var olduğundan bile ha-
berdar değildim. Oturan Bel-
kiys, düşünen Belkiys, güneşin
arkasından sürüklenip onun âle-
mine giden Belkiys, yaşayan
Belkiys onu tanıyamıyordu, kim
olduğunu, nerede olduğunu, ne
yaşadığını, nasıl yaşadığını, ki-
minle birlik olduğunu bilmiyor-
du.
Cahitle son gece koruda baş-
başa verip konuştuklarımızı tek-
rarladık, yine yanak yanağa ve-
rip ağlaştık, yine bülbüllerin
sesi kulağıma geldi, yine ku-
cağımda uyuyan tontonu ses-
ledim ve.. Yine hep beraber
korudan indik. Sonra yalıtıya
kapatılmış. Calitten ayt edil-
miş, onun için çırpışları-
m, paşamın beni yatla İstan-
buldan kaçırdığı, Akdenizde do-
laşmışım, her gece yirtici bir
kaplan gibi üzerime çullanıştı,
korsanlar eline düşmüş esirler

Zevcesine sadık olan koca..

—İngilizceden—

Yaşlı bir adam değildi. Fa-
kat sanki hakikî yaşından on
sene fazla imiş görünüyordu.
Buna sebep herhalde kendisi-
ni ihmal eder bir halde olma-
sı, vaziyetinden bunun anlaşıl-
ması idi.Bu adam evli idi. Fakat karı-
sının da onun hakkındaki fik-
rini anlamak lâzım gelse söy-
le olduğı anlaşıldı:— Kocam beni herhalde se-
viyor. Bilhassa şundan pek emi-
nim: Benden başka hiç bir ka-
dına dönüp bakmaktan bile çek-
kinen bir erkektir. Fakat beni
çok sevmesine rağmen hiç böy-
le görünmüyor.Fakat genç kadın sevildi-
ğinden pek emindi.Fakat bir kadını tatmin için
bu kadarı kâfîmi idi. O da ko-
casına sadık kalan bir kadımdı.Lâkin kocasından emin ol-
mak kâfî değildi.İstiyordu ki sakın, sessiz bir
samimiyetin yerine biraz da
hararet ve heyecan gelsin..Kocasını ona karşı hergün ay-
ni suretle hareket eden, aynıyüzünden çıkan her buhranın
halli için cereyan eden müzake-
reler esnasında Türkiyenin par-
çalanması etrafındaki tasavvur
lar, memleketimizin tazavut ma-
kamında kullanılması, türlü tür-
lü pazarlıklar mevzuu olması,
herşeyden evvel Avrupa için, o
"medenî", Avrupa için utanıla-
cak bir manzaradır.Hatıratın ikinci cildi Bülow'
un istifası ile hitam buluyor. Bü-
low, Reichstag'ın dahillî işlere
taallük eden bir meseleye dair
verdiği bir karar üzerine istifa
etmiş ve Berlingen ayrılmıştır.
Müellif, bu istifa hâdisesini çok
güzel bir şekilde hikâye ediyor.
Esasen hatıratın bu ikinci cildi
birincisi kadar caziptir. Avrupa
nen en canlı devirlerinden biri o
lan XIX uncu asrın son ve XX
ncı asrın ilk senelerininmükem-
mel bir tarihini teşkil eden bu e-
ser, birinci cildin intişarı münase-
betile de söylediğim gibi pek
yüksek bir adam tarafından yazıl-
mıştır. Almanya'da dimağın
kozmopolit insan pek azdır; fa-
kat bu adamlar da o derecede fi-
kir ve ahlâk itibarile kıymet-
lidirler. Bülow o adamlardan-
dır. Bir hâdiseyi maharet ve
muvaffakiyetle hikâye etmenin
ilk şartı objektif olmaktır.
Fakat müellifi doğrudan doğ-
ruya alâkadar eden bir hâdiseye
silsilesini hikâye ederken objek-
tif olmak için de dimağın
yüksek olmak icap eder: İşte
Bülow böyle bir nakildir. Ve bu
sebepden dolayıdır ki hatıratı,
her şeyden ziyade fevkalade me-
denî bir adamın dinlemek gibi
emsalsiz bir zevk bahşediyor.
R. N.

— Ne gibi tehlike?..

— Beni seviyor!..

— Sizi mi seviyor?..

— Evet. . . Fakat korkma!.. Bu
muvakkat bir şeydir. Çünkü
bir çocuk ateşli hulya ile belki
bir müddet de genç bir kadının
aşkı ile yaşamağı düşünmüş-
tür.Fakat bu geçer. Eminim ki
bu hulyanın yerine senin mu-
habetin hâkim olacaktır. Ben
bundan senin müstakbel saadetin
için memnunuz.— Nasıl?.. Memnunuz öy-
le mi?.. İşte bu anlaşılmaz şey..— Anlaşılır, basit şey!.. Senin
müstakbel kocanın yeknesak
bir erkek, benim kocam gibi
yalnız bir kadına sadakatle bağ-
lanıp ondan ötesini hissedemi-
yor. Bu genç senin kocanın
olunca seni sevecektir.Böyle kocalar yeknesak bir
sadakat göstermekle iktifa ede-
rek zevcelerini ihmal eden er-
keklerle daima tercih edilmeli.
Her aşkı mutlak otelin bal-
konunda geçiyordum.
Paşa o gün galiba hafifçe so-
ğuk almıştı. Akşam çayından
sonra:
— Belkiys kırıklığım var.
Ben yatsam daha iyi olacak!..
Sen de biraz oyalanır, yemek-
ten sonra yatarsın..Dedi. Doktor filân istemi-
yordu.
— Ehemmiyetsiz geçer..
Diyordu.
— Yemek?..
— Yemek te yemiyeceğim..
Bu akşam böyle iyi..
Ben de oturdum, roman oku-
dum. daha sonra, hava kızarmış-
tı, balkona çıktım. Uzun, ge-
niş, otelin yarı cephesini kap-
layan bir balkon. üç dört daire-
nin kapısı buraya açılıyor. Biraz
dalğınmış, güneşin çekilişine
denizin lâcivertleşip kararmışına
bakıyordum. Bir ses kulağıma
geldi:
— Bonsuvar Prenses Haz-
retleri..

Hâdiseler

(Baştarafı birinci sahifede)

sından çok müteessirdir.
Dün meclis saat 2 de toplan-
mış ve dörde kadar devam etmiş
tir. Müzakerat epeyce şiddetli
olmuş, iki tarafın noktai nazar-
ları dinlenmiştir. Meclis netice
itibarile ihtilâfın varit olmadığımı
kanaatına varmıştır. Mesele e-
sas itibarile hallolunmakla be-
rabir bir neticeye raptedilmek
üzere tetkikatın devamına lüz-
üm görülmüş ve bunun için üç
kişilik bir komisyon teşkil edil-
miştir. Fen fakültesi reisi Mus-
tafa Hakkı B. dün bu hususta
bir muharririmide demiştir ki:
— İki müderrisin huzuru ile
de verilen izahat meclise kâfî
görülerek aralarında hiç bir ih-
tilâf olmayıp tam bir hubbî vi-
fak mevcudiyetine kanaat hâsıl
olmuş ve fakülte meclisi bu işe
müdahalesini icap ettiren fevka-
lâde bir vaziyet görmemiştir.Yalnız aynı saate tesadüf eden
ders esnasında profesörHo-
vasse ile muavin Âdem Nezihi
B. arasında cereyan eden müna-
kaşanın tetkiki ve neticesinin
gelecek aydaki celsede meclise
bildirilmesi için müderrislerden
mürekkep üç kişilik bir komis-
yon teşkil olunmuştur.Aldığımız malûmata göre
haksız olan tarafa bir tevbihna-
me gönderilmesi muhtemeldir.Fener mi Galta-
saray mı?

(Baş tarafı birinci sahifede)

niilden arzu ve temennî edio-
ruz.
Yarın hâkim Niyazi Beye
düşen vazife de çok ağırdır.Sinirli bir halde sahaya çı-
kan oyuncular, ve gene pek si-
nirli bir halde bulunan binlerce
seyircinin teşvik ve teşci avaze-
leri arasında asabiyyete kapılma-
dan maçı idare etmek mühim bir
meseledir. Maamafih her yanlış
hareket teziye ve ihtar edilir,
ve tekrerründe müsebbip dis-
kalfiyeti edilirse oyunun tabii
mecrasını takip etmemesi ihtim-
ali yuktur.Beşiktaş - Vefa maçı, öyle
tahmin ediyoruz ki Vefanın ga-
libiyetle neticelenecektir.Beypoz - İstanbulspor maçın-
da da Beypozun kazanması ihtim-
alini mevcut olduğunu tah-
min ediyoruz.

Kuleli - Halıcıoğlu

Mekteplerdeki Spor faaliyet-
leri eksik olmamakla beraber
yarım genç zabıtlarını yetişiren
askerî mektepleri sporun her sa-
hasında ilerde görmekteyiz, dai-
ma birbirleriyle yaptıkları müs-
bakalarda elde ettikleri derece-
le şair vâyetler ve hattâ İstan-
bulun birinci sınıf atlet takımla-
rile mukayese edebiliriz. Bu
karşılaşmalardan birinde pazar
tes günü başlayan ve dün biten
Halıcıoğlu Kuleli atletizm ve
voleybol müsabakaları teşkil e-
diyordu dereceler aşağıdadır.100 m. İnci Kuleliden İsmâ-
il rekor 11 4/5, 200 m. İnci Ku-
leliden İsmail rekor 25, 400 m.
İnci Halıcıoğlu Ziya rekor 57,

FIKRA

(Başı birinci sahifede)

olduğunu yardı ağıyar da öğren-
di. Halk fırkası iktidardan düş-
mek için bundan altı ay sonra
yeni intihapta halkın Gazi Mus-
tafa Kemalden ve fırkasından
yüz çevirmesi lâzımdır. İşte biz,
Türk milletini tanıdığımız için
buna hiç imkân görmüyoruz.
Gazi Mustafa Kemal her ta-
rafta:— Şimdiye kadar yürüdüğü-
müz yoldan katiiyetle yürümeye
devam edeceğiz, diyor.Halkın ona nasıl sarıldığını
da görmekteyiz.
Gazi Mustafa Kemal, fırkasın-
dan vaz geçmek değil, fırkasını
büsbütün her yerde kuvvetlen-
dirmektedir.Eğer usta avcı iseniz, safсата
tuzaklarına sinmeyerek, bu açık
tahliildeki yanlışlığa tutmağa çalış-
ınız.

KAÇMIŞLAR

Adana muhalifleri ki, kimi
ki casus, kimi yüzellikler-
den birinin husumı, hepsi bir ba-
ka türlü maskara idi, hemen ha-
dudu aşırverip vatan düşmanla-
na katılmışlar.Bizde yeni muhalif bir Fethi
Bey, birde kendisinin bir kaç ar-
kadaşı idi. Ötekiler her tarafta,
Adanada, İzmirde, İstanbulda
hep eski muhalifet ocğundan gel-
me, yahut o habis tuhu miras al-
an şerzemedit.Bu muhaliflik bir gün şeriati,
bir gün demokrasiye, başka bir
gün iktisadî tutturur, asıl hüvi-
yeti ise nizam, cümhuriyet düş-
manlığı, haset ve hirs, şahsî
menfaatir. Bu muhaliflik hüri-
yet ve ihtilâf olur, ikinci grup o-
lur, terakkkiperver olur, serbest
firka olur, her devirde başına
şef olarak bir iki mosturalık a-
dam, programına da günün mo-
dası bir kaç kuru laf koyar: Fa-
kat ruh, o ruhtur.Ve sıkıştı mı, İzmirde ise ver-
elini Midilli, İstanbulda ise ver-
elini Burgaz, Adanada ise ver-
elini Halep, işte onların hüriyet
kahramanları!Bir fikirsiz cümhuriyet ol-
maz, tenkitsiz fikir olmaz, diyo-
ruz; biz cümhuriyeti istediği-
miz için fikri ve onun yaratıcı
yardımcısı olan tenkiti istiyor-
uz.Biz memleket ve nizam düş-
manlarını istemiyoruz.

Fahri RIFKI

800 m. İnci Halıcıoğlu Ziya re-
kor 2,19, 1500 m. İnci Halıcıo-
ğulu Ziya rekor 4,43, 300 m. İnci
Halıcıoğlu Ziya rekor 10,22,
diskatına İnci Kuleli İbrahim
31,50, Cirit İnci Kuleli İsmail
rekor 35,50.(Mehmet H. oğlu müsabaka
harici (38) atarak Askerî mektep-
le rekoru yapmıştır.)Gülle atma 1 ncı H. oğlu
Hakkı rekor 11,20, tek adım İci
Kuleli Şeref 5,99. Üç adım ve sı-
rık atlamayı Kuleliler kendi ara-
larında yapmışlar) üç adım 1 ci
Kuleli İhsan sırık Kuleli Sadri.[100 x 200 i 400 x 800] bay-
rağı Salâhattin, Emin Ali İzzet,
Ziyadan müsteskel H. Oğlu
takımı 4,20 ile birinci olmuştur.
Voleybolu da [Ekrem, Orhan,
Mes'ut İhsan, Enver] den mü-
teşkil H. Oğlu takımı (15-13)
(15-6) ile kazanmıştır.Başımı çevirdim, baktım: Vi-
yanalı konsül: Müsyüf Hans Val-
ter.

— Bonsuvar..

Dedim. O da bizim gibi. Na-
polide bir iki hafta geçirmek için
gelmiş. Bir iki akşam evvel
yemekte tanışmıştı. Akşamları
benim gibi çok defa balkona
çıkıyor, uzun uzun güneşi sey-
rediyordu.— Ben denize bayılırım Pren-
ses Hazretleri..

Dedi, ilâve etti:

— Napoli çok hoşuma gitti.
Şiirli, hülyalı bir yer. Hele, ak-
şamları o kadar cazip, o kadar
bayılıcı ki.. Bilmem siz nasıl
buluyorsunuz?..— Benim de çok hoşuma gidi-
yor.

Hemen ilâve etti:

— Zaten tahmin ediyordum.
Artistik bir karakteriniz var..Ve.. Bundan sonra konuşma-
ya başladık. Bana şürden, man-
zaraların güzelliğinden, musiki
Bitmedi

(Milliyetin edebî romanı: 64)

Beş hasta var!

Etevi İZZET

kızıl rengi ve.. İnsanların kud-
retine, varlığına, debdebese-
gülen ihtişamile gökyüzünde
ve Ayasofya minarelerinin ara-
lığında bir mabude gibi duru-
yordu. Ben de onun en cilgin
en itaatli, en güvenil bir ben-
desi, bir âbidi gibi gözlerimi ve
hislerimi tamamilen ona vermiş
bulunuyordum. O, gitgide kızı-
ran, allanan, morlanan beyazla-
nan ve renkten renge giren bu-
lutlarla çevrelenirken denizde
koyuluyor ve.. Vivaline doya-
madığı bir sevgili gibi güneşin
son ışıklarını emiyor, uzaklaş-
tıkça, kaybettikçe hırçınlaşıyor
du.Bilmiyorum, niçin ve nasıl bu
gurup ben de, benim artık katı-
lan, kerpîçlesen, hiç bir manevi
güzellik ve ifadeye kıymet ver-
meyen his ve ruhumda bir tezat
yaratıyor, beni içlendiriyor, bana
dünyadaki her şeyin faniliğini
ni, gelip geçiciliğini ilham edio-
yordu.Gözlerimin bu dalğınlığı ve o
cazibenin arkasından tutulup
bağlandığı anlarda yavaş yavaş
kendimde, his ve ruhumda, ha-
fıza ve hatıralarımda bir başka-
lık, bir neşter acısı, bir yarınım
tekrar değişip ve kurcalanışını
hatırladım. Yeni hüviyetimi ta-
mamile unuttum, buraya niçin

SİNEMA ALEMİ

Bu hafta

Bu hafta, geçen haftaya nazaran daha dolgun ve olgun filmler vardır. Esasen Noel ve yılbaşı haftasında olduğumuz için sinemalar cazip filmler göstermek isterler.

Elhamra:

Alhamedra meşhur gözlüklü komik (Harold Loyd) in çok gülmeyecek bir filmi geçiyor. Filmin ismi:

Belâlar mübareki

dir. Daima olduğu gibi Harold Loyd bu filmde de filmin bütün yükünü üstüne almıştır. Çoktan beri görmediğimiz Harold Loyd'in sözlü bir filmde tekrar karşımıza çıkışı hoş oluyor. Film eğlenceli, serap hareket ve serap umulmadık vakalarla doludur. Mevzu basittir:

San Fransisko şehrinde bir akyonhane var. Polis bu müsbet müesseseyi idare eden ve onun yerini bulamıyor. Polis âmirlerinden birisi müteveffa ve meşhur polis hafiyesinin oğlu olan Harold Loyd'i bu iş için davet

"Paris da arı altında", filminden

tavsiye ediyor. Bu genç o ailenin başkasına nişanlı olan kızını seviyor ve bu yüzden bin türlü müşkülata ve derde giriyor. Endişe edecek manzara arzeden bu müteakbil muhabbet nihayet evlenme ile neticeleniyor.

Melek:

Melek sineması bu haftanın en zengin revüsünü gösteriyor. Bu revü Paramunt şirketinin Amerika ve Avrupadaki en maruf artistlere çevirttiği bir filmidir.

Paramunt şeref geçidi

İsmindeki bu revüde başta maruf artist Maurice Chevalier olduğu halde Alice Tissot, Lilian Rotti, Chrls Roggers, Clara Charles de Rochefort, Margueritte Mout, Fay Wray, Mary Bryan, Evelyn Brent, Bow gibi maruf artistler tarafından oynanmış muhtelif parçalardan mürekkeptir. Film çok zengin ve güzeldir.

Diyebilirim ki Paramunt revüsü zenginlik ve san'at itibariyle en kuvvetli bir eserdir. Bundan başka bu sinemada oyuncuların oynadığı iki kısımlık bir film de harikulâde bir san'at eseridir.

Opera:

Operada bu hafta:

Ren Kızları

İsminde bir film gösteriliyor. Film hareketli ve caziptir. Mevzu şudur: Darülfünun tahsillerini takip

etmek ve geçinmek için paraları olmayan bir takım Darülfünunlu dört kızlar geceleri bir gazinoda çalgı çalarlar. Gündüz de mektebe devam ederler. Bunlar bu şekilde çalışarak epeyce para biriktirirler. Ve tahsillerini de bitirirlerse de bir gece karnaval mevsimindeki balolardan birinde serhoşlukla bütün paralarını bitirirler. Ve meteliksiz kalırlar

O zaman akıllarına şöyle bir çare gelir. Dördü hakiki bir çalgı heyeti teşkil edip eski faaliyetlerine devam etmek isterler. Çalgı takımının adını da "Ren Kızları", koyarlar. Ren kızlarını, bir akşam kulüplerden birine çağırırlar. Kulübe yeni giren aza Hans Valdraf isminde son derece yakışıklı bir gençti.

Hans o akşam sarışın bir kızla tanışmıştı. Kız darülfünun talebesinden olduğunu söyler. İki genç kalbi birbirine kaynar ve uzun zaman yekdigelerlerini unutamazlar.

Bir akşam Hans'ın arkadaşlarından biri bir ziyafet verir ve Ren kızları da çalgı takımlarile çağırılır. Orada Hans'ın Lore karşılaşırlar.

Hans Lore ile derhal evlenmek ister. Babası mani olur. Fakat neticede Lore de alelade bir çalgı kız değil, fakir düşmüş bir aile kızı olduğu anlaşılıyor.

Greta Garbo

Greta Garbo'nun gelecek filmi (King Vidor) idare edecektir.

Novarronun Fransızca filmi

Ramon Novarro Fransızca çevirmekte olduğu (Aşkımın seveli) ismindeki filmde kendisi vazır sahne ve birinci artist rolü yapmaktadır. Bu filmde diğer Fransız artistleri meyanında (Suzi Vernon) da vardır.

Dekobra

Meşhur Fransız muharriri Maurice Dekobra Amerikada Universal'de yapılacak Fransızca filmlerin en son tetkiklerini yapmak için angaje edilmiştir.

Lora Laplant

Sevinli artist Lora Laplant uzunca bir istirahat sonra tekrar film çevirmeğe başlayacaktır. İlk çevireceği film (Terk edilmiş kadın) isminindedir.

Alman boksörü

Bir sözlü filmde çalışmak için Alman boks şampiyonu Mase Chmelling Holivoda gidecektir.

Marlene Dietrich

(Mavi melek) filminde kadın rolünü yapan Amerikaya angaje edilmiş olan Marlene Dietrich ismindeki Alman artisti kısa bir müddet için Almanyaya avdet etmiştir.

Mavi melek

Mavi melek ismindeki sözlü Alman filmi Nevyorkta gösterilmeye başlamıştır.

K. sinema haberleri

Se bir istatistiğe nazaran Alman yada 1719 sesli makine vardır.

Şarlo'nun filmi

Şarlo'nun son yaptığı (Şehrin ışıkları) ismindeki filmi yakında piyasaya çıkacaktır. Bu film şarkılı ve sesli olup pek az sözlüdür. Halkın bu filme ne tarzda rağbet göstereceği merak ediliyor.

Kabil

Kabil ismindeki Fransız filminin Pariste (Olimpiya) salonunda harp dulları menfaatine yapılan ilk gösterilmesinde yüz dörtbin yüzelli beş frank hasılat olmuştur.

Sesli kurbanları

Sesleri filme uymadığı anlaşılan Kolleen Moor, Rod la Rocgne, Vilma Banky, Alice White sinemayı terk edip tiyatroyo artistliğine başlayacaklardır.

"Belâlar mübareki", filminden

ediyor, fakat görüyorlar ki; Harold Loyd âdeta aptal denecek kadar saf bir nebatat meraklısıdır.

Polis dairesine gelince herkes parmak izini almak merakına tutuluyor. ve bin türlü garip tesadüf ve sergüzeşterden sonra asıl mücrimi bulup polise veriyor. Filmin söz kısmı da iyidir.

Artislik:

Geçen hafta açılmış olan Artistik muvafakiyetle gösterdiği:

Hâi Tang

Filminden sonra gösterece-

"Belâlar mübareki", filminden

Paris damları altında

Filmi Avrupada çok tutulmuş bir filmidir. Tamamen Fransızca olan ve Fransız artistleri tarafından çevrilmiş bulunan bu film emsali filmler içinde en niçketli ve en cazip olanlardan. Ufak ufak buluşlarla zenginleşmiş olan bu filmin mevzu şudur:

İki arkadaş var. Bir az aşağı tabakadan. Her ikisi de birbirinin çok dostudur. Tesadüf ettikleri bir genç kıza ikisi de seviyorlar. Kız da bunları hemen hemen teşvik ediyor. Günün birinde iki arkadaşın birisi yanlışlıkla hapse giriyor, beraet edip çıktığı zaman arkadaşı ile genç kız arasındaki muhabbetin lerilemiş olduğunu görüyor ve artık kendi aşkını sürdürüyor.

Bu film Fransızca filmleri arasında nevi' cinsine münhasır kuvvetli bir eserdir.

Glorya:

Glorya sineması bu hafta sevimli Ramon Novarro'nun haki katen dilber bir filmi olan

Elveda Madrit

İsmindeki seridi geçiriyor. Tamamen sözlü ve şarkılı olan bu film Ramon Novarro'nun bir kaç zamandır kabul ettiği şen filmler serisindedir. Ve güzeldir. İnsan sıkılmadan seyrediyor. Ramon Novarro aldığı rolde iyidir ve seçtiği tiplerin hepsi muvaffak olmaktadır. Film Gloryada şimdiye kadar geçen filmler içinde şüphesiz en seviyeceklerden biridir.

Madridli bir genci babası yaramazlığından dolayı (Santiyago) daki darülfünuna gönderiyor ve orada tanıdığı bir aileye

"Ren kızları", filminden

"Bedavacların şaht", filminden

"Paramunt şeref geçidi", filminden

"Ren kızları", filminden

Avrupada Sinema salonlarının adedi

1926 senesi Avrupada 22425 sinema salonu vardı. Amerikalıların yaptığı bir istatistiğe nazaran bu miktar 11445 adet artarak Avrupa salonlarının yekünü 33870 e baliğ olmuştur. 1926 da mevcut yer adedi 8902330 iken son yekün 14185506 mevkie baliğ olmuştur.

İşte Bu istatistiğin müfredatı:

Memleket ismi	Salon	Mevki
Almanya	5267	1876601
Rusya	5200	2200000
İngiltere	4226	2200000
Fransa	5221	2100000
İspanya	3000	1468750
İtalya	2800	1800000
Çekoslovakya	1845	400000
İsveç	1182	200000
Belçika	930	300000
Avusturya	869	384000
Lehistan	631	203220
Macaristan	524	180000
Romanya	568	100000
Yugoslavya	400	104000
Danimarka	380	80000
İsviçre	305	70000
Finlandiya	265	59000
Yunanistan	230	115000
Norveç	212	60000
Bulgaristan	131	32500
Portekiz	130	70000
Türkiye	104	37000
Letonya	83	21000
Litvanya	45	9605
Lüksemburg	16	6780
Monako	7	4150
Arnavutluk	3	1400

Tanyak Zor

Odeon artistlerinden Tanyak Zor'un Holivoddan avdeti söyleniyor.

Garp cephesinde tebeddül yoktur

(Garp cephesinde tebeddül yoktur) ismindeki meşhur romandan çekilen bu isimdeki film Pariste gösterilmektedir. Bu filmi Almanlar sosyalnasyo nalistlerin nümayişleri üzerine menetmeğe mecbur olmuştur. Bu film İstokholmda de büyük rağbet görmüştür. İstanbulda bu film bazı noktalarla sansürün ilistiği söyleniyor. Dünyanın her tarafında rağbet gören bu film yalnız Almanyanın (Hitler) partisinin teşebbüsile menedilmiştir. Yakında bizde de gösterileceği ümit ediliyor.

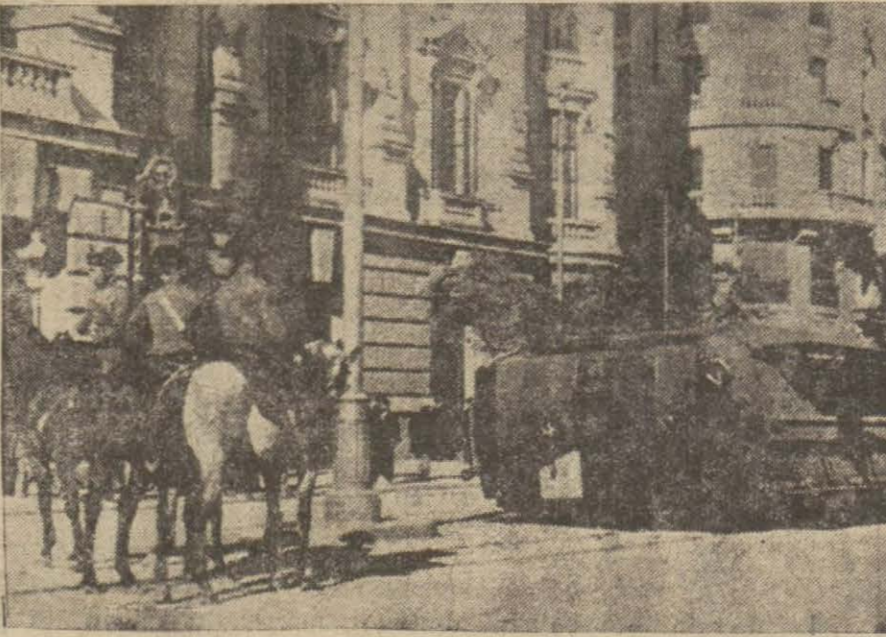
"Paramunt şeref geçidi", filminden

Gazi Hazretlerinin Edirne seyahatleri intibaatından: Yukarıda, halk Gazi Hz. sı bekliyor. Gazi Hz. köylülerle konuşuyor. Gazi Hz. nin yolu üstünde bekliyorlar.

Japonyada sık sık hareket oluyor. Geçenlerde vuku bulan hareket pek çok fahriyat yapmış. Bu resim hareketten yıkılan yerler hakkında bir fikir verebilir. Hareketten açıkta kalanların vaziyetinde görülmektedir.

İspanyadaki isyan basdırılmıştır. Fakat sarsıntısı hâla bitmemiştir. Bu resim sokaklarda dolaşan ve muhtemel bir isyana karşı hazır bulunan askerî kıt'atı gösteriyor.

En iyi senebaşı hediyesi:

200,000 Liralık büyük ikramiyeyi kazandırabilecek

Bir tayyare piyango biletidir

Adliye vekâletinden:

Adedi	Nevi	
93	Koltuk	
121	Sandalye	
18	Büyük masa	6 kalem
35	Küçük "	
22	Dolap	
30	Tahta kanepeler	
319	Porça	

Balâda cins ve nevi miktarları muharrer Altı kalem 319 parça yerli muhtelif mefruşat aleni münakasa suretile mübayaâ edilecektir Mahalli teslim Ankaradır. Talip olanların şartname ve kroki kileri görmek ve fazla izahat almak üzere İstanbulda Adliye levazım Mümeyyizliğine ve Ankarada Adliye vekâleti levazım müdürlüğüne müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

DARÜTTALİM
Ve Hafız Bürhan Bey

Heyetleri, Veznecilerdeki salonda Cuma gecesi ve Cuma günleri müsamerelerine başlayacaktır.

300,000 yarda Beyaz kaneviçe

Tütün inhisarı umumî müdürlüğünden:

Mübayaası mukarrer 300,000 yarda beyaz kaneviçeye tüccarın evvelce verdikleri fiat haddi layık görülmemiştir. Pazarlıkla alınacak olan mezkûr kaneviçeye alâkadar müessesatın son fiatlarını bildirmek üzere 31-kânun-ı evvel-930 çarşamba günü saat 10 da teminat mektûplarıyla beraber Galatada mübayaat komisyonuna müracaatları.

Askerî fabrikalar umum müdürlüğünden:

8 kalem taban demiri

21235 kilo çinko levha

Yukarıdaki malzeme kapalı zarf ile ayrı ayrı 19-1-931 de saat on dörtte alınacaktır. Taliplerin şartname merkezde satın alma komisyonuna İstanbulda Askerî san'atlar mektebine her gün ve münakasaya girmek için de o gün teminat (teklifat) ile müracaatları.

Kapalı zarfla 27 kânun-ı evvel 930 tarihinde müzayedesini icra kılınacağı ilân olunan Zeytinburnu fabrikasında mevcut curufun şartnamesinde bazı tadilat yapılacağından müzayedesinin tehir edildiği ilân olunur.

Askerî fabrikalar umum müdürlüğünden:

250 ton döküm koku

Yukarıda yazılı döküm koku kapalı zarf usulile 18-1-931 tarihinde saat 14 te ihalesi yapılacaktır taliplerin şartnameyi almak için 20 kuruşluk pul ilhak etmek suretile İstanbulda Tophanede Askerî Sanatlar mektebine, Ankarada satın alma komisyonuna müracaat eylemeleri ve vakti muayyenden evvel zarflarını komisyona tevdi eylemeleri.

OSMANLI BANKASI

30 Eylül 1930 tarihindeki mali vaziyeti
MEVCUDAT VE MATLUBAT

	Isterlin	Sh.	P.
Hisse senetlerinin teşvihi talep edilmemiş olan kısmı	5,000,000	—	—
Kasada ve Bankalarda mevcut nakit	2,241,315	1	11
Kısa vadeli avanslar ve raporlar	469,590	6	—
Tahsil olunacak senetler	3,985,102	15	4
Cüzdanda mevcut kıymetler	1,613,875	3	4
Borçlu hesabı cariler	9,486,312	19	11
Rehin mukabilinde avanslar	1,992,138	7	10
Kabul tarikle borçlular	1,621,816	8	5
Gayri menkul mallar ve mobilya	683,686	16	8
Müteferrik	148,832	19	8
	27,242,670	19	1

DÜYUNAT

	Isterlin	Sh.	P.
Sermaye	10,000,000	—	—
Nizamnameli dahil mücbince ifraz edilen ihtiyat ekçesi	1,250,000	—	—
Mevkîl tedavülde bulunan banknotlar	412,459	1	10
Görüldüğünde ödenecek senetler ve vadeli senetler	256,454	18	2
Alacaklı hesabı cariler	11,000,827	4	5
Vadeli bonolar ve hesabı cariler	2,299,363	8	2
Kabuller	1,621,816	8	5
Müteferrik	401,749	18	1
	27,242,670	19	1

Umumi Müdür Muavini Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur
Muhasebe Şefi ve İkinci Müdür

A. H. Reid

Umumi Müdür

E. Hodler

De Sorbier De Pougnaressse

Mes'ul müdür: Bürhaneddin

Fennî bilûmum otomobil boyası ve
döşeme atelyesi

Fort boya mütehasısı
Resul Bey oğlu Ahmet ve İhsan

Almanya ve Paris boya müesseselerinden diplomalı
Atelyemizi ziyaret etmeden evvel başka yere müracaat etmeyiniz

Taksim kışlası geçidi No. 9

HASAN KUVVET
SURUBU

Terkibinde külliyetli miktarda iyot tanen ve fosfat mevcut olup ensicel uzviyeye sür'ati temessülî sayesinde, kansızlığa, vereme iltihadı olanlara ve bilhassa emrazı asabiye ve zafiyeti umumiye tesirati şifalyesi vardır.

Genç kızlarla, çocuklarda tesirati nefisi pek seri olup renksiz, hastalık, zayıf, sıracaya veya kemik hastalıklarına müptelâ çocuklar az zaman zarfında dış çıkarılır. Çabuk yürürler. Tombul tombul olurlar.

Sul itiyatla sabavetini ve gençliğini suüstimal eyleyenlere, ademi iktidarda pek müessirdir. Kanı tezyit ve tasfiye, hazmi teşkil, renge tazelik ve vechi teravet bahşeder. Bez, evram, cedir, çocukların yüz ve başlarındaki çılınlar, ergenlik ve eğzemada pek müessirdir.

Hasan kuvvet şurubu Avrupada birinciliği ihraz eylediği gibi bütün âlemi tababette takdir tevli eylemiş, ecebî ve memleketimizin etibbasının raporlarını kazanmıştır. Şişesi 60, büyük 100 kuruştur.

Deposu: Hasan ecza deposudur.
Eczacılar ve toptanlara büyük tenzilât

Öksürenlere: Katran Hakkı Ekrem

Hacı Bekir

Zade

Ali Muhiddin

Merkezi

Bahçekapı İstanbul

Şubeleri:

Ankara	: Adliye Sarayı karşısında
Beyoğlu	: İstiklâl caddesi
Beyoğlu	: Tepebaşı caddesi
PANGALTI	: Halâskâr Gazi caddesi
Çarşı	: Sandal bedesteni
Kadıköy	: Yeni İskele caddesi
GALATA	: Havyar hanı altında
Kahire	: Opera meydanı
İskenderiye	: Şari Remel

PANGALTI şubesinde taze pasta, çay için nefis bisküi, emsalsiz çikolata, gayet leziz Halep yağı ile mamul baklava

Muhterem halkımızın gösterdiği fevkalâde rağbete mukabeleci şükran olmak üzere GALATA şubemi tevsi etmekte olduğumu ilân eylerim.